

Content Analysis of English language teaching resources for children based on the age characteristics of the audience

zahra Bashari Torshizi, Ph.D. student of Linguistics, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. Email: Basharizahra@yahoo.com

Arsalan Golfam, linguistics associate professor of Tarbiat Modarres University, Tehran, Iran, Email: golfamar@modares.ac.ir

Abstract

Introduction

Both the importance of learning English and early childhood language acquisition underscore the importance of focusing attention on factors that facilitate language acquisition for this age group. One of the essential components in any educational process is the related textbooks, which can determine the success or failure of learners in attaining the intended objectives. According to most experts, textbooks should be developed to meet the needs of students and their differences. Among these considerations for children are emotions and senses. Therefore, the present research was conducted to evaluate the content of textbooks written to teach English to children using criteria based on the emotion-based education model, which deals with the effect of emotions caused by the use of senses.

Methodology

This study was considered applied research that conducted a content analysis method. Its main purpose is to evaluate the sources of teaching English to children in Iran. The population of the study consisted of all the textbooks used in this field, and the statistical sample is the most popular among them. To identify these sources, it was tried to identify the most popular English language institutions in Iran and detect the popular resources through them. For this purpose, an explanatory questionnaire was designed scientifically and answered by 107 English teachers who were selected by random sampling. On this basis, the corpus of the investigation consisted of four collections, namely, Super Minds, First Friends, Family and Friends, and Selected Collection of the Iranian Language Center. In the second step, the content of the mentioned sources (18 book volumes) was analyzed based on the three criteria of «use of senses», «communication» and «emo-sensory-capital». Since decision-making based on multiple criteria requires reliable methods, the Analytical Hierarchy Process (AHP), as a method for analyzing complex decisions is used to score the criteria. For this purpose, four questionnaires were prepared according to this method and completed by experts. Finally, by calculating the consistency rate that is used to check the reliability, the relative and

absolute weights of the alternatives are calculated and the most suitable source was determined.

Finding

According to the relative value calculated for each of the criteria, the two criteria «integration of senses» and «communication» have a relative value as top ones equal to 0.467, and «emotional-sensory-capital» with a relative value of 0.067 is in the third place. The calculations related to the relative value of «integration of senses» are in line with the Emotioncy model hierarchy, in the sense that the relative value of the levels increases as one moves from auditory to master level. According to the obtained results, the relative value of the sub-criterion of «centri-communication» is equal to sub-criterion of «peri-communication». This shows that according to experts' views, paying attention to motivational techniques in the learning process has the same value as the techniques used to convey and clarify the content. The relative value of the resources in the «integration of the senses» criterion shows that the Super Minds collection with a score of 0.38 is in the highest rank and Family and Friends and First Friends collections are in the middle with scores of 0.134 and 0.111, respectively and the Iranian Language Center collection with the score of 0.087 is in the last place. In terms of the «communication» criterion, the Super Minds scored the highest with a value of 0.408, and the Iranian Language Center collection have taken the last position with a score of 0.053. The Super Minds collection, with a score of 0.452, is also the best resource in terms of the «emotional-sensory capital» criterion, followed by Family and Friends, First Friends, and Iranian Language Center with scores of 0.329, 0.178, and 0.041, respectively.

Conclusion

The main findings show that the resources used to teach English to children in Iran stopped at the first two levels of the Emotioncy's model and did not reach the higher levels of the emotioncy pyramid. Among them, the visual emotioncy which has the highest frequency, followed by auditory emotioncy. Because less than 20% of children learn through listening at a young age, it can be said that the majority of the audience of these textbooks do not benefit from their learning style. After the visual and auditory emotioncy, the inner emotioncy emerged, but it is much less used than the previous stages. Kinesthetic emotioncy is placed after Inner emotioncy. Meanwhile, a group of learners will learn better when concepts are experienced through physical, tactile and movement processes. Regarding Arch and Master's emotioncy, we can say that Arch's emotioncy is not taken into account in any source, except for the Super Mind Collection, and Master's emotioncy frequency is zero in all sources. In the reviewed sources, sensory use was more direct and conscious, and many of the assessments of sensory criteria were related to centri-sensory techniques, while paying attention to peri-sensory techniques facilitates the process

of deep learning. The study data also show that there is no balance between the two sub-criteria of communication, and the sub-criterion of centri-communication has a greater share of sources. The predominance of centri-communication techniques over peri-communication suggests that the primary purpose of sources is to convey content consciously and directly and less attention has been paid to the attractiveness of effective communication. Also, attention to the criterion of emotional-sensory-capital was not observed in the reviewed sources; while successful communication is also implicitly lost if the content of the book is indifferent to the emotional-sensory capital of the subject. At the end of the research and after calculating the absolute weights of the sources, the Super Minds collection with an absolute weight of 0.481 was determined as the best textbook for teaching English to children in Iran. The Family and Friends collection ranks second with an absolute weight of 0.221, and the First Friends and Iranian Language Center collection have taken the third and fourth positions with an absolute weight of 0.207 and 0.092, respectively. In conclusion, it can be said that in the content of popular sources of teaching English to children in Iran, the three criteria of «use of senses», «communication» and «emotional-sensory capital», which influence the learning process of children, have not received much attention.

Keywords:

Applied linguistics, Content analysis, resources for teaching English to children, Family and Friends, Super Minds, First Friends, Up and away

تحلیل محتوای منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان براساس ویژگی‌های سنی مخاطب

زهرا بشری ترشیزی، ارسلان گلفام

۱- دانشجوی دکتری زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. ^۱ Basharizahra@yahoo.com

۲- دانشیار گروه زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. ^۲ golfamar@modares.ac.ir

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با نگاهی چندجانبه به عوامل مؤثر در یادگیری کودکان، مفاهیمی که همخوان با ویژگی‌های کودکان بوده است را از آموزش هیجاند محور مینا قرار داده و به کمک روش تحلیل سلسله مراتبی به ارزیابی و رتبه گذاری منابع رایج آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران پرداخته است.

روش‌شناسی: این پژوهش کمی-کیفی و از نوع تحلیل محتوا و کاربردی است. بدین منظور پژوهش حاضر، با در نظر گرفتن سه معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی»، که از الگوی آموزش هیجاند محور استخراج شده است، به بررسی و انتخاب بهترین منبع آموزش زبان انگلیسی به کودکان از میان چهار گزینه‌ی «مجموعه Family and Friends»، «مجموعه superminds»، «مجموعه First Friends» و «مجموعه منتخب کانون زبان ایران» پرداخته است. بر این اساس به جهت ارزیابی گزینه‌های موجود از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، به‌عنوان یکی از بهترین روش‌های ارزیابی چند معیاره، استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل دلالت بر آن دارد که از میان گزینه‌های مورد بررسی، مجموعه superminds با امتیاز نسبی ۰/۴۱ بهترین گزینه برای آموزش زبان انگلیسی به کودکان است. همچنین امتیاز مجموعه‌های Family and Friends، First Friends و کانون زبان ایران به ترتیب برابر ۰/۲۲۱، ۰/۲۰۷ و ۰/۰۹۲ به دست آمدند.

نتیجه‌گیری: مطابق نتایج پژوهش، عمده مطالب منابع مورد استفاده جهت آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران، در دو سطح ابتدایی الگوی هیجاند توقف کرده و به سطوح بالای هرم هیجاند نرسیده‌اند. در این میان سطح دیداری بالاترین و پس از آن، سطح شنیداری دومین جایگاه و سطح لمسی حرکتی نیز در رتبه سوم الگوی هیجاند جای دارند. داده‌های پژوهش همچنین نشان می‌دهد که میان دو زیرمعیار ارتباط نیز توازن برقرار نیست؛ و زیر معیار ارتباط مرکز سهم بیشتری را در منابع زبان دارد. همچنین همسویی و توجه به معیار سرمایه هیجانی حسی در منابع بررسی‌شده، مشاهده نگردید؛ در حالی که هرگاه محتوای کتاب به افزایش سطح سرمایه هیجانی حسی فراگیر نسبت به یک موضوع بی‌توجه باشد، به‌طور ضمنی ارتباط موفق با او را نیز از دست خواهد داد.

کلیدواژه‌ها

زبان‌شناسی کاربردی، تحلیل محتوا، منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان

مقدمه

از آنجایی که یادگیری زبان دوم در کودکان می‌تواند زمینه رشد تحصیلی و بروز خلاقیت در مسیر زندگی را برای آن‌ها فراهم کند (Asgari & Khaliqipour, 2015). بسیاری از خانواده‌ها در نخستین سال‌های کودکی و تحصیل، آموزش زبان دوم کودکان خود را در مؤسسات آغاز می‌کنند. این موضوع در

1. 0009-0009-1435-2262

2. 0000-0002-9402-9079

سال‌های اخیر به گسترش این مؤسسات، به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین متولیان آموزش زبان در ایران، انجامیده است؛ و در کنار مزایای فراوانی که دارد، باعث شده است تا این مؤسسات به دلیل اقبال بالا، کمتر مجال و نیازی به بازبینی و به‌روزرآوری روش‌ها و همچنین پایش منابع آموزشی خود احساس کنند. به‌نحوی که موضوع آسیب‌شناسی منابع مورد استفاده، کمتر مورد توجه آن‌ها قرار گرفته است. این در حالی است که بسیاری از پژوهشگران حوزه آموزش بر این عقیده‌اند که در میان مؤلفه‌های ضروری فرایند آموزشی، منابع آموزشی جایگاه بالایی دارند و فعالیت مؤلفه‌های دیگر مانند روش تدریس، وابسته به آن‌ها است (Son & Diletti, 2017). کیفیت منابع مکتوب آموزشی می‌تواند از ابعاد مختلفی همچون ابعاد ظاهری و طراحی کتاب، جنبه نظری و علمی، تناسب با عوامل و ارزش‌های اجتماعی، تناسب با ویژگی و نیازهای یادگیرندگان، تناسب با قانونمندی‌های برنامه درسی مورد بررسی قرار گیرد؛ اما به باور شلدون^۱ (۱۹۹۸) مهم‌ترین معیار برای تعیین کیفیت و ارزیابی کتاب از طریق همخوانی آن با ویژگی‌ها و نیازهای مخاطب آن حاصل می‌آید؛ و اگر ارزیابی و گزینش منبع درسی براساس ویژگی‌های مخاطب به‌درستی انجام گیرد، علاقه و اشتیاق به یادگیری و در پی آن میزان پیشرفت یادگیرندگان نیز تقویت می‌گردد (Gordon, 2007). با در نظر گرفتن موارد ذکر شده می‌توان به اهمیت واکاوی منابع آموزشی مربوط به کودکان براساس نیازها و عوامل تأثیرگذار مرتبط به این گروه سنی، پی برد. روان‌شناسان و متخصصان تعلیم و تربیت بر این باورند که نوع نگرش زبان‌آموز و عمق یادگیری او، تحت تأثیر احساسات و هیجانات او قرار دارد (Golkowska, 2007) و احساس و هیجانی که کودکان در فرایند آموزش تجربه می‌کنند؛ بر روند فراگیری و رشد آن‌ها مؤثر است؛ به نحوی که قرارگیری کودکان در معرض مواد و اشیا بسیار مهم‌تر از خود آن مواد هستند (Angie Dorrel, 2006)؛ بنابراین مؤلفین و تحلیل‌گران منابع آموزشی کودکان باید علاوه بر محتوای مطالب، به نحوه انتقال مطالب نیز توجه داشته باشند. این مقوله همان موضوعی که تا به امروز کمتر مورد توجه پژوهشگران بوده است؛ و در غالب پژوهش‌ها، تحلیل محتوا از منظر نوع و کیفیت مطالب موجود در کتب درسی انجام گرفته و بیشتر ویژگی‌ها و تجارب شناختی یادگیرندگان مورد تمرکز بوده است؛ حال آنکه در فرایند آموزشی ویژگی و تجارب روان‌شناختی مانند هیجانات نیز بسیار اهمیت دارند و کم‌وبیش بر غالب ابعاد شناختی اثر می‌گذارند (Dolan, 2002). در همین راستا پژوهش حاضر با استفاده از مؤلفه‌های «آموزش هیجاند محور» که با تأکید بر ویژگی‌های روان‌شناختی فراگیران طراحی شده است به ارزیابی محتوای منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان پرداخته است، و سعی دارد فراتر از محتوای مطالب و با در نظر گرفتن مخاطب کودک چگونگی انتقال آموزش زبان دوم در منابع را مورد واکاوی قرار دهد. مسئله‌ای که ادبیات موضوع، نشان از کاستی‌های آن دارد؛ به‌نحوی که تعداد پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه منابع آموزش زبان به کودکان بسیار ناچیز است و بیشتر پژوهش‌های انجام‌شده در باب آموزش زبان دوم، مرتبط با منابعی است که حوزه بزرگسال را در برمی‌گیرد

حال آنکه برخی از والدین آموزش زبان دوم کودک خود را زمانی شروع می‌کنند که کودکان هنوز نمی‌توانند زبان مادری خود را روان صحبت کنند (Cameron, 2003)، از طرفی اندک پژوهش‌های موجود نیز منابع استفاده‌شده در نظام آموزشی عمومی کشور که در مدارس و دانشگاه‌ها تدریس می‌شود را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ حال آنکه در حوزه آموزش زبان دوم به‌خصوص برای کودکان، مؤسسات غیردولتی سهم بیشتری را نسبت به آموزش و پرورش به خود اختصاص می‌دهند.

بر این اساس نگارندگان در پژوهش حاضر کوشیده‌اند با بهره‌گیری از رویکردهای نوین آموزشی همخوان با ویژگی‌های هیجانی کودکان به بهبود محتوای استفاده‌شده در حوزه آموزش زبان کودکان بپردازند و به این پرسش‌ها پاسخ دهند که محتوای منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران تا چه میزان با ویژگی‌های سنی مخاطبان انطباق دارد؟ و از میان منابع رایج موجود، کدام یک بهترین گزینه برای آموزش زبان دوم به کودکان است؟ برای دستیابی به هدف مذکور، پژوهش حاضر براساس سه معیار «حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی» که از آموزش هیجانی محور استخراج شده است، به پایش و واریابی منابع اصلی آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران پرداخته و هر یک از منابع مذکور را به‌طور مجزا مورد سنجش قرار داده است.

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های مربوط به تحلیل محتوا در منابع درسی را می‌توان به چند گروه تقسیم نمود: گروهی از پژوهش‌ها مانند صالحی عمران^۱ (۲۰۱۲)، محمودی، روحی و غریبی (۲۰۲۱) بررسی‌هایی است که در حوزه مخاطب کودک صورت گرفته است؛ اما منابعی به‌جز آموزش زبان انگلیسی در آن‌ها بررسی شده است؛ به‌عنوان نمونه محمودی و روحی^۲ (۲۰۲۱) به تحلیل محتوای کتاب‌های علوم پایه‌های سوم تا ششم مقطع ابتدایی از منظر توجه به تفکر انتقادی پرداخته است.

گروه دیگری از این مطالعات مانند پیش‌قدم و قنصولی^۳ (۲۰۱۱)، سودمند افشار و حافظ^۴ (۲۰۱۸)، بمانی و جهانگرد^۵ (۲۰۱۱) و طاهرخانی و مجیدکیا^۶ (۲۰۲۰) مربوط به تحلیل و بررسی منابع انگلیسی دانشگاهی و یا مقاطع تحصیلی نظام آموزش عمومی مربوط به مخاطب بزرگسال است. به‌عنوان نمونه بمانی و جهانگرد (۲۰۱۴) با استفاده از مدل ارزیابی لیدز کتاب Prospect 1 را از دیدگاه ۱۰۲ معلم بررسی کرده‌اند. آخرین گروه مربوط به پژوهش‌های نزدیک مربوط به ارزیابی منابع انگلیسی برای تدریس

-
1. Salehi Omran
 2. Mahmoudi & Rouhi
 3. Pishghadam & Ghonsooly
 4. Soodmandafshar & Hafez
 5. Bemani & Jahangard
 6. Taherkhani & Majidkia

زبان به بزرگسالان در مؤسسات غیردولتی است که از میان آن‌ها می‌توان به پژوهش‌های حسینی، الهی و مردانی^۱ (۲۰۱۱)، روحایی و اکبرپور^۲ (۲۰۱۴) و احمدی صفا و کریمپور^۳ (۲۰۱۱) اشاره نمود. مطالعات انجام‌شده مبتنی بر آموزش هیجاند محور را نیز می‌توان به چند گروه تقسیم نمود: بخشی از پژوهش‌ها مانند پیش‌قدم، آدامسون و شایسته^۴ (۲۰۱۶)، شاهیان^۵ (۲۰۱۶)، پیش‌قدم، ابراهیمی و شکیبایی^۶ (۲۰۱۸) بر تدریس بر پایه الگوی هیجاند که یکی از معیارهای پژوهش حاضر است پرداخته‌اند. به‌عنوان نمونه شاهیان (۲۰۱۶) در پایان‌نامه خود به تأثیر هیجاند بر مهارت درک مطلب زبان‌آموزان پرداخته و نشان داده است، افرادی که ذهن آن‌ها هیجاند بالاتری نسبت به موضوع داشته است، موفق به کسب نمره بالاتری در درک مطلب گردیده‌اند. استفاده از الگوی آموزشی هیجاند به‌عنوان معیاری برای بررسی و ارزیابی منابع درسی در دو پژوهش جهانی، ابراهیمی و بامشکی^۷ (۲۰۲۱) و جنتی‌فر و کامیابی‌گل^۸ (۲۰۲۲) در ادبیات پژوهشی مربوطه قابل مشاهده است. گروه دیگری از پژوهش‌ها نیز به بررسی تأثیرگذاری توجه به هیجانان در آموزش واژگان پرداخته‌اند که از آن میان می‌توان به پژوهش‌های پیش‌قدم و شایسته^۹ (۲۰۱۶) اشاره نمود.

براساس آنچه بیان شد و با بررسی ادبیات مرتبط با موضوع می‌توان مشاهده نمود که آنچه در غالب پژوهش‌ها مورد بررسی قرار گرفته است منابع استفاده‌شده در بخش آموزش زبان دوم بزرگسالان و اغلب در نظام آموزش عمومی است، حال آنکه در حوزه آموزش زبان دوم به‌خصوص برای کودکان، مؤسسات غیردولتی سهم بیشتری را نسبت به آموزش و پرورش به خود اختصاص می‌دهند. از سوی دیگر در بیشتر پژوهش‌های مرتبط با آموزش هیجاند محور، از این الگو به‌عنوان شیوه‌ای در تدریس بهره برده‌اند و این در حالی است که منبع درسی خواسته و یا ناخواسته بر شیوه تدریس و یادگیری فراگیران اثرگذار است. همچنین کم‌وبیش تمامی پژوهش‌های این الگو مرتبط با فراگیران بزرگسال بوده است در صورتی که حواس و هیجانان به‌عنوان دو مؤلفه مهم در این الگو، در فراگیران کودک از اهمیت بیشتری برخوردارند. کاستی دیگری که در غالب پژوهش‌های موجود به نظر می‌آید، توجه صرف به الگو و هرم آموزشی هیجاند است؛ حال آنکه پس از معرفی این الگو مفاهیم مهم دیگری همچون «الگوی ارتباطی» و «سرمایه هیجانی حسی» توسط پیشنهاددهندگان الگو در حوزه آموزش زبان معرفی گردیده است.

چهارچوب نظری

1. Hoseini, Elahi & Mardani
2. Roohai & Akbarpour
3. Ahmadi Sefa & Karampour
4. Pishghadam, Adamson & Shayesteh
5. Shahian
6. Pishghadam, Ebrahimi & Shakebaee
7. Jahani, Ebrahimi & Bameshki
8. Jannati far & Kamyabigol
9. Pishghadam & Shayesteh

پژوهش حاضر برآیند دو روش علمی در ارزیابی و مقایسه منابع است. به نحوی که در فرآیند بررسی مهمترین منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران از مفاهیم الگوی آموزش هیجامد محور و همخوان با مخاطب کودک استفاده کرده است و جهت مقایسه و امتیازدهی به هرکدام از این منابع و تعیین بهترین منبع آموزشی، روش تصمیم‌گیری چندمعیاره تحلیل سلسله مراتبی (AHP) را به کار گرفته است. در ادامه مختصری از هرکدام از این دو بخش بیان می‌شود.

الگوی آموزشی هیجامد محور

نخستین بار مفهومی به نام «درجه هیجانی»^۱ براساس رویکرد آموزش مبتنی بر هیجانات در طباطبایی فارانی، پیش‌قدم و مقیمی^۲ (۲۰۱۹) مطرح گردید. طبق نظر نویسندگان ارتباطات هیجانی و عاطفی مبتنی بر حواس، در حوزه آموزش زبان، فرآیند یادگیری را تسهیل می‌کند. در سال‌های بعد، پیش‌قدم این مفهوم را بسط داد و با تلفیق دو واژه «هیجان» و «بسامد»، اصطلاح «هیجامد» را برای اشاره به این مفهوم به کار برد.

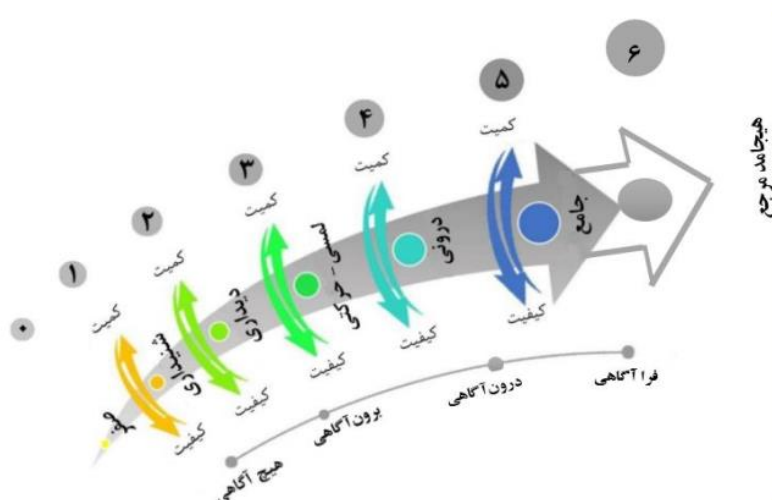

شکل ۱. هرم آموزش هیجامد (Jahani et al., 2021)

1. emotion's degree
2. Tabatabaee Farani, Pishghadam & Moghimi

الگوی هیجامد به این موضوع اشاره دارد که واژگان هر زبان برای افراد مختلف آن جامعه زبانی، برانگیزاننده مقادیر متفاوتی از هیجان هستند که هیجامد آن واژه نامیده می‌شود. هرچه در نتیجه تجربیات حسی همچون شنیدن، دیدن و لمس کردن، سطح هیجامد واژه‌ای بیشتر شود، واژه مورد نظر برای کاربران آن زبان مانوس تر خواهد شد و آن‌ها درکی عمیق تر از آن به دست خواهند آورد (Pishghadam & Shayesteh, 2016). براساس این الگو، شش سطح برای هیجامد یک واژه وجود دارد: هیجامد تهی^۱، شنیداری^۲، دیداری^۳، لمسی حرکتی^۴، درونی^۵ و هیجامد جامع^۶. مطابق شکل (۱) اگر فرد واژه‌ای را هیچ‌گاه نشنیده باشد، نسبت به آن واژه هیچ‌گونه حس عاطفی نخواهد داشت و درجه هیجامد واژه مذکور برای آن فرد در پایین‌ترین سطح، یعنی در سطح صفر یا همان هیچ آگاهی^۷ قرار دارد. زمانی که فرد برای بار اول واژه‌ای را می‌شنود، درجه هیجامد آن از سطح صفر فراتر می‌رود و به سطح هیجامد شنیداری می‌رسد و پس از آن با مشاهده و یا لمس مفهوم مورد نظر، هیجامد آن از سطح شنیداری، به سطح دیداری و سپس سطح لمسی حرکتی افزایش پیدا می‌کند؛ که در نتیجه آن و با ورود به حوزه برون آگاهی^۸ شناختی کلی نسبت به واژه مذکور به دست می‌آید. به سخن دیگر فرد فقط واژه را می‌شناسد و این آشنایی از بیرون است. چنانچه تجربیات فرد از آن واژه در مراحل بعدی بیشتر شود، به دنبال افزایش بسامد تجربه، هیجامد درونی از آن واژه به دست می‌آید تا در مراحل بعدی از طریق پژوهش و جستجو، هیجامد جامع از آن واژه ایجاد گردد و فرد به مرحله درون آگاهی^۹ برسد. در این مرحله است که درکی کامل از واژه مذکور شکل می‌گیرد و منجر به یادگیری عمیق تری می‌شود. در ادامه پیش‌قدم، ابراهیمی و طباطباییان^{۱۰} (۲۰۱۸) با اضافه کردن سطح جدید هیجامد مرجع، الگوی هیجامد را گسترش دادند. براساس این الگوی مبسوط، فرد به فرا آگاهی می‌رسد و این بدان معنی است که فراگیر چنان بر موضوع مسلط شده است که توانایی تدریس آن برای دیگران را داراست (شکل ۲).

-
1. null emotioncy
 2. auditory emotioncy
 3. visual emotioncy
 4. kinesthetic emotioncy
 5. inner emotioncy
 6. arch emotioncy
 7. avolvement
 8. exvolvement
 9. involment
 10. Pishghadam, Ebrahimi & Tabatabaian

شکل ۲. الگوی هیچامد مبسوط (Pishghadam, Ebrahimi & Tabatabaian, 2018)

الگوی ارتباطی مؤثر تدریس در پرتو آموزش هیچامد محور

پیش‌قدم و ابراهیمی (۲۰۲۰) در ادامه توسعه آموزش هیچامد محور برحسب نحوه بهره‌گیری مستقیم یا غیرمستقیم مدرس از حواس فراگیران در یادگیری، قائل به وجود دو مقوله «حواس مرکز^۱» و «پیرا حواس^۲» شدند. شیوه تدریس در راهبرد «حواس مرکز» به‌شکلی است که مدرس آگاهانه و با استفاده از حواس، هیچامد فراگیر را از سطح تهی (هیچ آگاهی) به سطح جامع (درون آگاهی) ارتقا می‌دهد و با این روش به افزایش یادگیری وی کمک می‌نماید (Pishghadam & Ebrahimi, 2020). در راهبرد «پیرا حواس» مدرس نقش تسهیل‌کننده و انگیزاننده به خود می‌گیرد و فرآیند دستیابی به سطوح بالای هیچامد را به فراگیران واگذار می‌کند. بدین ترتیب و با استفاده از این دو راهبرد، پیامدهای مطلوبی مانند موفقیت تحصیلی، گوش سپاری فعال، کاهش فشارهای رفتاری و روانی، افزایش میزان مشارکت در کلاس و ایجاد انگیزه حاصل می‌شود. همچنین مطابق آنچه در این الگو معرفی می‌گردد، جهت یادگیری بهتر مطالب و براساس نقش ارتباطی مدرس می‌توان ارتباط را به دو دسته «ارتباط مرکز^۳» و «پیرا ارتباط^۴» تقسیم نمود. منظور از راهبرد ارتباطی مرکزی یا «ارتباط مرکز» شیوه‌هایی است که مدرس به‌شکل مستقیم مورد استفاده قرار می‌دهد و با فراگیر وارد ارتباط می‌شود؛ به عنوان نمونه مدرس با

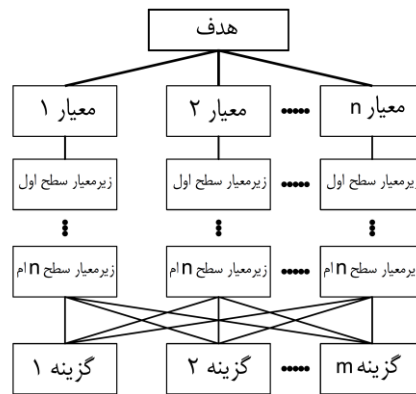
1. centri-sense
2. peri-sense
3. centri-communicative
4. peri-communicative

استفاده از شیوه‌های تدریس خلاقانه و یا به کاربردن راهبردهایی مانند تصویرسازی به منظور شفافیت بیشتر، به طور مستقیم در چگونگی پیشبرد ارتباط و تدریس اقدام می‌نماید. در مقابل و در «پیرا ارتباط» نقش مدرس بیشتر انگیزشی است و مدرس به طور مستقیم در صحنه آموزش حضور ندارد و غیرمستقیم به پیشبرد فرایند کمک می‌کند. به عنوان مثال با استفاده از راهبردهایی مانند نوازه و یا شوخ‌طبعی به افزایش اشتیاق فراگیر و ایجاد نگرش مثبت وی نسبت به یادگیری کمک می‌نماید.

روش تصمیم‌گیری چندمعیاره تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

افزایش معیارها و وجود معیارهای کیفی تصمیم‌گیری را دچار پیچیدگی‌های فراوان می‌کند. مدل‌های تصمیم‌گیری چند معیاره^۲ (MCDM) برای رفع پیچیدگی چنین مواردی به وجود آمده‌اند (Asgharpoor, 2011). از میان روش‌های گوناگون تصمیم‌گیری چندمعیاره، روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) به علت سهولت درک، سادگی و منطق روشن فرآیند حل مسئله، مناسب‌ترین روش برای انجام تصمیم‌گیری‌های ترکیبی است. این روش بر مبنای مقایسه‌های دو به دو بنا نهاده شده است (Madadi & Ghallehzoo & Tavakkolizadeh, 2020). در این روش پس از مشخص شدن هدف، «معیارها» و «زیرمعیارهایی» برای قضاوت میان گزینه‌های مختلف از چشم‌انداز هدف، تعیین می‌گردد. به این ترتیب که با برپایی درخت سلسله مراتبی تشکیل شده از سطوح مختلف (شکل ۳)، ماتریس‌های مقایسات زوجی برای هر یک از سطوح نسبت به سطح بالاتر تشکیل شده و ارزش یا وزن نسبی هر یک از معیارها و زیرمعیارها محاسبه می‌گردند. محاسبات مربوط به تعیین وزن به دو شکل: وزن نسبی^۳ و وزن مطلق یا نهایی^۴ انجام می‌شود. وزن نسبی از ماتریس مقایسات زوجی حاصل می‌شود و وزن نهایی از طریق تلفیق وزن‌های نسبی مراحل قبل محاسبه می‌گردد. در اینجا منظور از وزن نسبی، همان امتیازی است که هر عنصر در نتیجه مقایسه با سایر عناصر هم‌سطح خود در درخت سلسله مراتبی بر مبنای معیار سطح بالاتر به دست می‌آورد (Danesh & Tavakkolizade & Madadi, 2020) در نهایت براساس وزن‌های نسبی محاسبه‌شده، وزن یا ارزش نهایی هر کدام از گزینه‌ها به دست می‌آید.

-
1. analytical hierarchy process
 2. multiple criteria decision making
 3. local priority
 4. overall priority

شکل ۳. نمونه کاملی از ساختار سلسله مراتبی (Madadi ghollehzo et al., 2020)

در این روش به منظور انجام مقایسه‌های دوجه‌دوی معیارهای کیفی، می‌بایست تصمیم‌گیرنده از قضاوت‌های شفاهی برای ارزش‌گذاری استفاده نماید. برای این منظور ساعتی (۱۹۸۶)، مبدع روش تحلیل سلسله‌مراتبی، جدولی مشابه جدول (۱) را ارائه داده است که به کمک آن مطابق با ترجیح تصمیم‌گیرندگان هنگام مقایسه پارامترهای کیفی، ارزش کمی آن‌ها به دست می‌آید.

جدول ۱. تعیین ارزش پارامترهای کیفی (Ghodsipour, 2016)

ارزش عددی	ترجیحات
۹	کاملاً مطلوب‌تر
۷	مطلوبیت خیلی قوی
۵	مطلوبیت قوی
۳	مطلوب‌تر
۱	مطلوبیت یکسان
۲ و ۴ و ۶ و ۸	ترجیحات بین فواصل فوق

روش پژوهش

این پژوهش کمی-کیفی و از نوع تحلیل محتوا و کاربردی است. هدف اصلی آن ارزیابی و تحلیل منابع رایج آموزش زبان انگلیسی به کودکان بر مبنای مؤلفه‌های مرتبط با کودکان است که از مفاهیم مطرح‌شده در آموزش هیجامد محور استخراج شده است. برای این منظور در گام نخست این منابع از

طریق پرسشنامه اکتشافی شناسایی مؤسسات پرمخاطب آموزش زبان انگلیسی به کودکان در سطح کشور به دست آمدند. در گام دوم منابع (۱۸ جلد کتاب) براساس معیارها و زیرمعیارهای مستخرج از آموزش هیجامد محور که شامل معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی» است، مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند. در انتها نیز جهت امتیازدهی به معیارها و زیرمعیارها پرسشنامه‌هایی مطابق روش AHP تنظیم و توسط خبرگان و کارشناسان تکمیل و از طریق وزن‌دهی نهایی، امتیاز هر یک از منابع و منبع برگزیده مشخص گردید. جداول، ماتریس‌های مقایسه و محاسبات مربوط به تعیین وزن نسبی و مطلق به دلیل قابلیت‌ها و انعطاف بالای نرم‌افزار اکسل^۱، با دقت فراوان در این نرم‌افزار انجام شده است. انجام مقایسات زوجی نیز بر مبنای اصول چهارگانه روش تحلیل سلسله مراتبی شامل شرط معکوسی، اصل همگنی، وابستگی و اصل انتظارات به انجام رسید و این اصول در فرآیند تحلیل رعایت شده‌اند. همچنین از آنجا که ماتریس‌های تشکیل‌شده جهت انجام مقایسات، همگی ماتریس‌های سازگار بودند، جهت تشکیل ماتریس نرمال و محاسبه وزن‌های نسبی از روش میانگین حسابی استفاده شد.

جامعه و نمونه پژوهش

جامعه پژوهش تمام منابعی است که در حوزه آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران استفاده می‌شوند، نمونه آماری نیز پربسامدترین و رایج‌ترین این منابع است که مشخصات آن‌ها در جدول (۲) نمایش داده شده است.

جدول ۲. منابع مورد ارزیابی آموزش زبان دوم به کودکان

ردیف	منبع مکتوب	مؤسسه استفاده‌کننده	مؤلفین	ویرایش	تعداد جلد	تعداد فصول
۱	Family and friends	جهاد دانشگاهی، شکوه	سیامونز، تامسون و کوین تانا ^۲	دوم	۷	۱۵
۲	Up and away	کانون زبان	انتشارات کانون زبان ایران	اول	۱۴	۳۲
۳	First Friends	جهاد دانشگاهی	سوزان لانوزی ^۳	اول	۳	۱۰
۴	Super Minds	سفیر	پوچا، گرنگراس و لوئیس ^۴	اول	۷	۹

جهت شناسایی این منابع، در ابتدا تلاش شد تا پرمخاطب‌ترین مؤسسات آموزش زبان انگلیسی در ایران شناسایی گردند و از طریق آن‌ها، منابع پرمخاطب (=منابع مورد استفاده توسط آن‌ها)

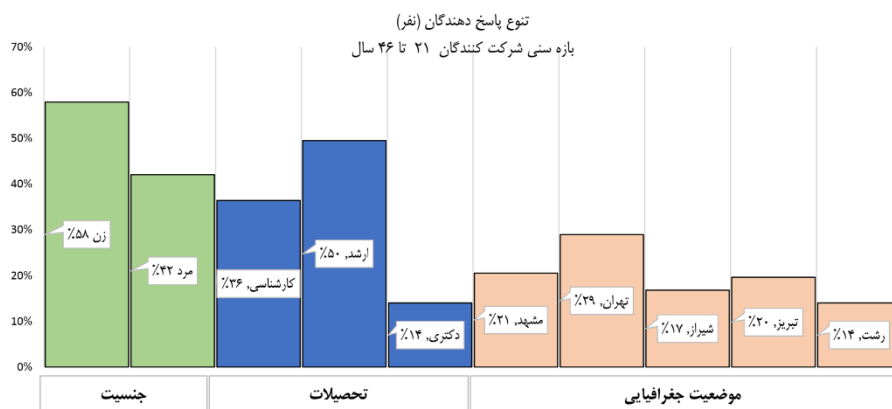
1. Excel
2. Naomi Simmonss, Tamzin Thompson & Genny Quintana
3. Susan Lannuzzi
4. Herbert Puchta, Gunter Gengross & peter Lewis

موردسنجش قرار گیرند. به این منظور به شکل علمی و براساس نیازهای پژوهش، پرسشنامه‌ای طراحی شد تا براساس آن چهار معیار مهم‌تر، مطابق جدول (۳) سنجش گردد.

جدول ۳. ویژگی‌های مؤسسات مورد سنجش

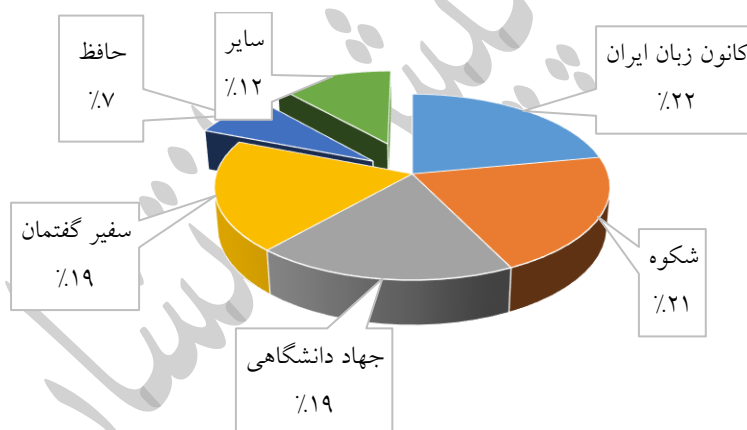
ردیف	ویژگی
۱	تعداد بالای فراگیران
۲	دارا بودن دوره «آموزش زبان انگلیسی به کودکان»
۳	داشتن شعب در شهرهای مختلف ایران
۴	دارا بودن سابقه و قدمت مکفی

این پرسشنامه اکتشافی، با پاسخ باز طراحی شده است؛ به این معنا که پاسخ سؤالات از قبل تعیین نشده است و با اینکه از تمام پاسخ‌دهندگان پرسش‌های مشابه پرسیده می‌شود، اما آن‌ها در ارائه هر نوع پاسخ آزاد هستند. از آنجا که این پرسشنامه محقق ساخته است بعد از طراحی اولیه، با ۶ نفر از متخصصان به اشتراک گذاشته شد و پس از انجام اصلاحات به صورت آزمایشی به گروهی ۲۰ نفره از مدرسان داده شد تا ابهامات و اشکالات احتمالی آن مشخص شود. پس از بررسی مقدماتی، پرسشنامه با ۱۶ سؤال در اختیار نمونه ۱۰۷ نفری از اساتید، مدرسان و متخصصان حوزه آموزش زبان در سراسر کشور قرار گرفت. برای بررسی میزان صحت پرسش‌نامه و پایایی در روش تحلیل سلسله مراتبی، شاخصی به نام نرخ ناسازگاری (I.R) محاسبه می‌شود. این شاخص به گونه‌ای طراحی شده است که در صورت ناسازگار و متناقض بودن پاسخ‌های خبرگان، نرخ ناسازگاری بزرگ‌تر از ۰/۱ را نشان خواهد داد و لازم است ارزیابی‌ها مجدد انجام شود. لازم به ذکر است روش نمونه‌گیری مدرسان و متخصصان به منظور نظرسنجی به صورت تصادفی ساده و براساس نمونه در دسترس بود که شامل شرکت‌کنندگانی با ویژگی‌های شکل (۴) است.

شکل ۴. ویژگی‌های شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر

در انتها پس از تکمیل پرسشنامه نتایجی به شرح شکل (۵) به دست آمد.

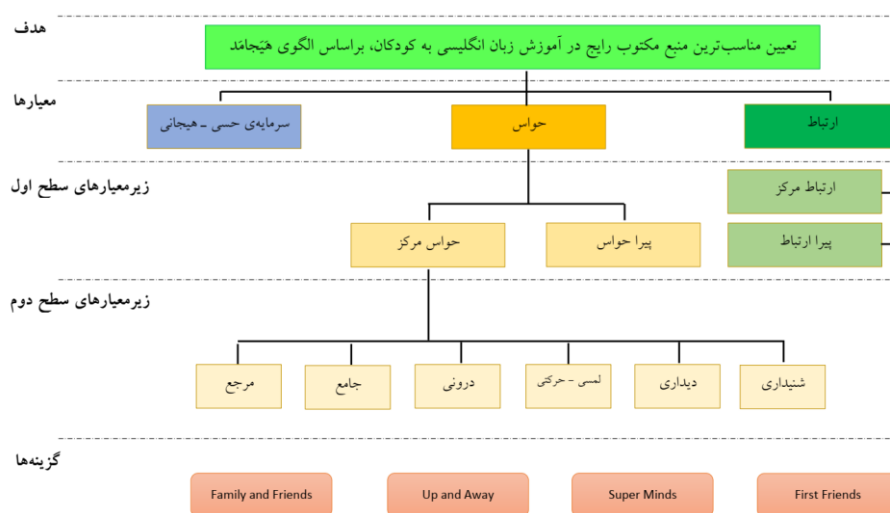

شکل ۵. درصد تکرار نام مؤسسه به کل مؤسسات نام‌برده شده از سوی شرکت‌کنندگان (پژوهش حاضر)

با مشخص شدن مؤسسات، ضمن مراجعه حضوری به مراکز رسمی مؤسسات مذکور و آشنایی با کم‌و کیف آموزشی، منابع مکتوب مورد استفاده در هر مؤسسه گردآوری و حجم نمونه پژوهش و کتاب‌های مورد تحلیل مطابق جدول (۲) مشخص گردید.

نمونه‌گیری و تجزیه و تحلیل داده‌ها

همان‌طور که بیان شد، نداشتن نگاه همه‌جانبه و در نظر نگرفتن تمامی پارامترهای مؤثر، اصلی‌ترین کاستی پژوهش‌های تحلیل محتوای منابع درسی در حوزه آموزش است. در پژوهش حاضر به جهت اجتناب از این نقیصه سه معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی‌حسی» که از آموزش هیجانی‌محور استخراج شده است؛ برای ارزیابی منابع مختلف آموزش زبان دوم به کودکان مورد استفاده قرار گرفتند. با توجه به آنکه میزان و نوع ادغام هر یک از این معیارها با توجه به مبانی الگوی آموزش هیجانی‌محور متفاوت است؛ معیار حواس در قالب شش زیرمعیار و معیار ارتباط در قالب دو زیرمعیار در فرایند ارزیابی لحاظ گردیدند و از آنجاکه تصمیم‌گیری براساس معیارهای کمی و کیفی متعدد، نیازمند روش‌های علمی و قابل‌اطمینان است، از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، به‌عنوان یکی از بهترین روش‌های ارزیابی چند معیاره، استفاده و با طراحی درخت سلسله مراتبی مطابق شکل (۶) به ارزیابی منابع پرداخته شد.

شکل ۶. ساختار سلسله مراتب پژوهش حاضر

در گام بعدی به‌منظور تحلیل محتوای منابع مذکور، هرکدام از معیارها و زیرمعیارهای درخت سلسله مراتبی در تمامی بخش‌های کتاب اصلی و کتاب معلم که شامل متن، تصویر، نمودار و فعالیت است، مورد شمارش و واکاوی خطبه‌خط قرا گرفت و داده‌های به‌دست‌آمده پس از انجام محاسبات و تشکیل ماتریس‌های مقایسات زوجی مطابق با روش تحلیل سلسله مراتبی به تعیین بهترین گزینه از میان گزینه‌های مورد بررسی انجامید. لازم به ذکر است با توجه به اینکه بخشی از معیارها و زیرمعیارهای در نظر گرفته‌شده در پژوهش، پارامترهایی کیفی هستند، انجام مقایسات زوجی بر مبنای آن‌ها با

دشواری‌هایی همراه است. چنان‌که مطرح گردید در روش AHP در مواردی از این‌دست مطمئن‌ترین و بهترین کار تدوین پرسشنامه‌هایی است که توسط خبرگان و کارشناسان تکمیل گردند. بر این اساس به‌منظور تعیین وزن هر یک از معیارها و همچنین پاسخگویی به سؤال پژوهش از نظرات متخصصان، بهره گرفته و چهار پرسش‌نامه متناسب با هر کدام از زیرمعیارهای کیفی پژوهش جهت «مقایسه سه معیار پژوهش با یکدیگر و تعیین ارزش نسبی آن‌ها»، «مقایسه دو پارامتر مربوط به معیار «ارتباط» با یکدیگر و تعیین ارزش نسبی آن‌ها»، «مقایسه شش پارامتر مربوط به زیرمعیارهای سطح دوم مربوط به زیرمعیار «حواس مرکز» و تعیین ارزش نسبی آن‌ها براساس این زیرمعیار»، تهیه گردید. شایان ذکر است در روش AHP، شاخصی به نام نرخ ناسازگاری توسط نرم‌افزار محاسبه و اعلام می‌گردد که برای بررسی مفهوم پایایی استفاده می‌شود. جامعه شرکت‌کنندگان این بخش از پژوهش، تمامی مدرسین، محققین و متخصصین حوزه آموزش و یادگیری کودکان (زبان دوم) هستند که دارای مدرک حداقل کارشناسی ارشد و دارای سابقه تدریس یا تحقیق حداقل ۵ ساله در حوزه کودک باشند. بر این اساس و بر پایه معیارهای مذکور ۲۳ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب گردیدند. از این میان ۱۴ نفر خانم و ۹ نفر آقا با میانگین سنی ۳۲ حضور داشتند که ۱۳ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۱۰ نفر دارای مدرک دکتری از ۴ دانشگاه ایران شامل فردوسی (۸ نفر)، تربیت مدرس (۵ نفر)، تهران (۴ نفر) و خیام (۲ نفر) و دو دانشگاه غیرایرانی شامل مموریال^۱ کانادا (۲ نفر) و ملبورن^۲ استرالیا (۲ نفر) بودند. تفکیک گرایش‌های ایشان نیز به نحوی است که ۶ نفر از آن‌ها دارای گرایش روانشناسی تربیتی، ۷ نفر دارای گرایش زبان‌شناسی و ۱۰ نفر دارای گرایش آموزش هستند. لازم به ذکر است در پژوهش‌های کیفی یا مطالعات تصمیم‌گیری چندمعیاره که با خبرگانی با ویژگی‌های مشخص سروکار داریم از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده می‌شود. در نهایت پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، برآیند نظرات مربوط به هر پرسش‌نامه، با استفاده از روش میانگین هندسی محاسبه و به کار گرفته شد.

یافته‌های پژوهش

در این بخش مقادیر مربوط به ماتریس‌های مقایسات زوجی و ارزش‌های نسبی گزینه‌ها در زیرمعیارها و معیارها براساس هدف پژوهش ارائه شده است.

وزن‌دهی معیارها نسبت به هدف

به‌منظور تعیین وزن نسبی معیارها در ارتباط با هدف، ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی هر کدام از معیارها با استفاده از نظرات خبرگان و متخصصان مطابق جدول (۴) به دست آمده است.

1. Memorial
2. Melbourne

همان طور که مشاهده می‌شود دو معیار ادغام حواس و ارتباط از ارزش نسبی برابری برخوردار هستند و سرمایه هیجانی حسی با ارزش نسبی ۰/۰۶۷ در جایگاه سوم قرار دارد.

جدول ۴. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی معیارها

معیار	ارزش نسبی (از ۱)
معیار حواس	۰/۴۶۷
معیار ارتباط	۰/۴۶۷
معیار سرمایه هیجانی حسی	۰/۰۶۷

ارزش نسبی گزینه‌ها براساس زیرمعیارهای سطح دوم

در این مرحله ارزش نسبی زیرمعیارهای سطح دوم نسبت به زیرمعیارهای سطح اول (سطح بالاتر) تعیین شده و در ادامه نرخ ناسازگاری مربوط به ماتریس‌های کیفی غیردوتایی محاسبه و نتایج ارائه شده است (به عنوان نمونه جدول (۵) برای زیرمعیار حواس مرکز).

جدول ۵. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی زیرمعیارهای حواس مرکز

زیرمعیارها	شنیداری	دیداری	لمسی حرکتی	درونی	جامع	مرجع	ارزش نسبی (از ۱)
شنیداری	۱/۰۰۰	۰/۳۳۳	۰/۲۵۰	۰/۲۰۰	۰/۱۶۷	۰/۱۴۳	۰/۰۳۴
دیداری	۳/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۳۳۳	۰/۲۵۰	۰/۲۰۰	۰/۱۶۷	۰/۰۵۸
لمسی حرکتی	۴/۰۰۰	۳/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۳۳۳	۰/۲۵۰	۰/۲۰۰	۰/۰۹۶
درونی	۵/۰۰۰	۴/۰۰۰	۳/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۵۰۰	۰/۳۳۳	۰/۱۷۲
جامع	۶/۰۰۰	۵/۰۰۰	۴/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۵۰۰	۰/۲۵۶
مرجع	۷/۰۰۰	۶/۰۰۰	۵/۰۰۰	۳/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۳۸۴

$$\lambda_{max} = 6/535, I.I = 0/107, I.R. = 0/09; I.R. \leq 0/10 \rightarrow OK$$

با توجه به مقادیر به دست آمده، می‌توان گفت که ارزش نسبی زیرمعیارها همسو با سلسله‌مراتب الگوی هیجانی است. به این معنا که هر چه از سطح شنیداری به سمت سطح مرجع پیش می‌رود، ارزش نسبی سطوح نیز افزایش می‌یابد. به طوری که زیرمعیار مرجع بیشترین و شنیداری کمترین مقدار ارزش نسبی را به خود اختصاص داده‌اند؛ همان طور مشاهده می‌شود مقدار I.R. در این ماتریس، کمتر از ۰/۱۰ بوده و لذا میزان ناسازگاری در آن قابل قبول است.

جدول شماره (۶) ارزش نسبی مربوط به زیرمعیارهای «ارتباط» و «حواس» را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج به دست آمده ارزش نسبی زیرمعیار ارتباط مرکز برابر با ارزش نسبی زیرمعیار پیرا ارتباط

است. این موضوع نشان می‌دهد که از دید کارشناسان توجه به راهبردهای انگیزشی در فرایند یادگیری دارای ارزشی برابر با راهبردهای به کار گرفته شده برای انتقال و شفاف‌سازی مطالب است. همچنین ارزش نسبی زیر معیار پیرا حواس از دید کارشناسان کمتر از حواس مرکز است؛ و اهمیت به کارگیری حواس به صورت مستقیم در فرایند تدریس اهمیت بیشتری نسبت به تحریک حواس به صورت غیرمستقیم دارد. لازم به توضیح است که به طور کلی ماتریس‌های مقایسات 2×2 نیازی به کنترل ناسازگاری نداشته و سازگاری در آن‌ها قطعی است. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان وزن نسبی گزینه‌ها را در زیر معیارهای حواس و ارتباط را مطابق زیر ارائه کرد.

جدول ۶. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی زیرمعیارهای حواس و ارتباط

معیار	زیرمعیار سطح اول	وزن نسبی	زیرمعیار سطح دوم	وزن نسبی
حواس	حواس مرکز	۰/۷۵۰	شنیداری	۰/۰۳۴
			دیداری	۰/۰۵۸
			لمسی حرکتی	۰/۰۹۶
			درونی	۰/۱۷۲
			جامع	۰/۲۵۶
			مرجع	۰/۳۸۴
	پیرا حواس	۰/۲۵۰		
ارتباط	ارتباط مرکز	۰/۵۰۰		
	پیرا ارتباط	۰/۵۰۰		

ارزش نسبی گزینه‌ها در ارتباط با معیارها

در این مرحله و مطابق روش تحلیل سلسله مراتبی ارزش نسبی هر یک از گزینه‌های پژوهش براساس معیارها تعیین شد.

ارزش نسبی گزینه‌ها در ارتباط با معیار کاربرد حواس

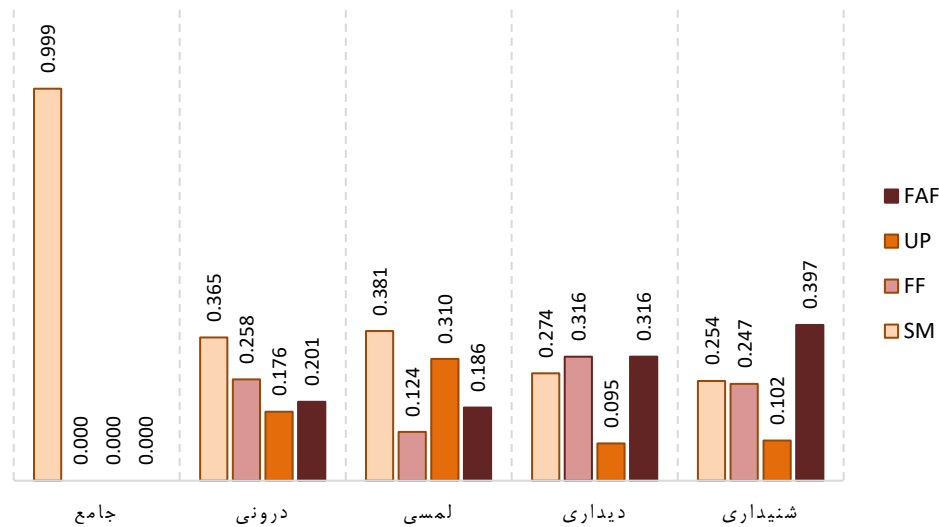
همان‌طور که بیان گردید گزینه‌های آموزش زبان انگلیسی به کودکان از نظر کاربرد حواس به‌وسیله دو زیرمعیار با یکدیگر مقایسه شدند و مطابق اصول الگوی هیجامد، براساس بهره‌گیری مستقیم یا غیرمستقیم مدرس از حواس فراگیران در یادگیری، می‌توان قائل به وجود دو مقوله «حواس مرکز» و «پیرا حواس» شد. در این قسمت به تبیین روش‌های دستیابی به ارزش نسبی گزینه‌ها در ارتباط با هر کدام از این دو زیر معیار پرداخته شده است.

حواس مرکز

شیوه تدریس مدرس در راهبرد «حواس مرکز» استفاده و به‌کارگیری حواس به‌صورت مستقیم است. به‌طوری‌که آگاهانه از شیوه‌های مختلف برای درگیری حواس بهره می‌گیرد تا مخاطب را به بالای پلکان هیجامد برساند. به‌عنوان نمونه مدرس در ابتدا پیرامون مطلب آموزشی موردنظر به‌صورت شنیداری توضیح می‌دهد تا حس شنیداری او را درگیر نماید. سپس از طریق نمایش کارت‌های تصویری و یا فیلم امکان مواجهه دیداری مخاطب با موضوع را فراهم می‌آورد. در ادامه نیز به‌صورت آگاهانه و به‌منظور به کار گرفتن حس لامسه مخاطب، ابزار و اشیای مربوط به موضوع را به کلاس آورده و فرصت مشاهده و لمس آن را برای فراگیران فراهم می‌کند؛ و به همین ترتیب و پله‌پله مخاطب را به سطوح بالای هیجامد نزدیک می‌کند. در این شیوه تدریس مدرس با تمرکز بر مدیریت حواس فراگیر، به ایجاد تجربه مثبت هیجانی کمک می‌کند (Pishghadam & Ebrahimi, 2020). در پژوهش حاضر جهت ارزیابی زیرمعیار حواس مرکز، مطابق الگوی هیجامد از زیرمعیارهای «شنیداری»، «دیداری»، «لمسی حرکتی»، «درونی»، «جامع» و «مرجع» استفاده شده است که نمونه‌ای از محاسبات مربوط به آن (حواس مرکز شنیداری) در جدول (۷) نمایش داده شده است.

جدول ۷. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر حواس مرکز شنیداری

گزینه‌ها	FaF	JU	FF	SM	ارزش نسبی (از ۱)
FaF= Family and Friends	۱/۰۰۰	۳/۸۸۹	۱/۶۰۶	۱/۵۶۳	۰/۳۹۷
UP= Up and Away	۰/۲۵۷	۱/۰۰۰	۰/۴۱۳	۰/۴۰۲	۰/۱۰۲
FF= First Friends	۰/۶۲۳	۲/۴۲۲	۱/۰۰۰	۰/۹۷۳	۰/۲۴۷
SM= Super Minds	۰/۶۴۰	۲/۴۸۹	۱/۰۲۸	۱/۰۰۰	۰/۲۵۴

شکل ۷. وزن نسبی گزینه‌ها در زیر معیارهای حواس مرکز

همان‌طور که در شکل (۷) مشاهده می‌شود، براساس مقادیر به‌دست‌آمده از درایه‌های ماتریس مقایسات زوجی در تمامی زیرمعیارها، مجموعه کتاب Family and Friends بیشترین ارزش نسبی را از منظر شنیداری به خود اختصاص داده و مجموعه کتاب کانون با $0/102$ پایین‌ترین ارزش نسبی را دارد. در این میان مجموعه Super Minds ($0/254$) و First Friends ($0/247$) به ترتیب جایگاه دوم و سوم را دارند. با توجه به اینکه مقادیر جدول (۷) از طریق محاسبه به دست آمده است، ناسازگاری در آن بی‌شک برابر صفر بوده و نیازی به محاسبه و کنترل آن وجود ندارد.

ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر دیداری در دو گزینه First Friends و Family and Friends بیشترین عدد را نشان می‌دهد و کتاب کانون نامناسب‌ترین گزینه در این زیرمعیار در نظر گرفته می‌شود. مطابق ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر حواس مرکز لمسی حرکتی گزینه Super Minds نسبت به گزینه‌های دیگر بیشترین ارزش را کسب کرده است. لازم به ذکر است از آنجاکه تعداد موارد در کتاب کانون برابر صفر است، به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر در این کتاب برابر $0/01$ فرض شده است.

براساس مقادیر مربوط به ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر زیرمعیار درونی نیز گزینه Super Minds بهترین گزینه محسوب می‌گردد و کتاب کانون همچنان پایین‌ترین ارزش را به خود اختصاص داده است. دو مجموعه Family and Friends و First Friends نیز در جایگاه میانی قرار دارند. اشاره به این موضوع ضروری است، از آنجایی‌که تعداد موارد در کتاب کانون برابر صفر است، به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر در این کتاب برابر $0/01$ فرض شده است. ارزش نسبی تمامی گزینه‌ها

در زیرمعیار جامع نیز برابر صفر و تنها مجموعه Super Minds با عدد ۰/۹۹۹ دارای ارزش است. می‌بایست توجه نمود به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر برابر صفر در این کتاب‌ها برابر ۰/۰۰۰۱ فرض شده است.

لازم به ذکر است که فراوانی زیرمعیار مرجع در تمامی مجموعه کتاب‌ها برابر صفر بوده است و لذا امکان تشکیل ماتریس مقادیر در این زیرمعیار وجود ندارد و ارزش تمامی منابع از این نظر برابر صفر است.

پیرا حواس

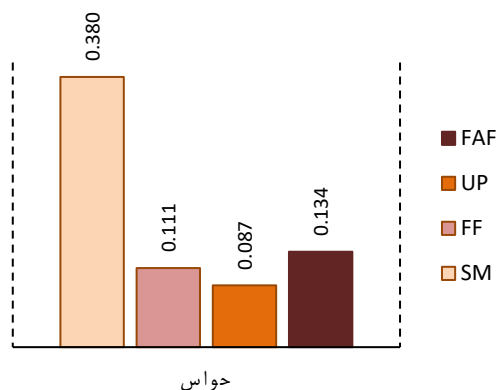
هرگاه مدرس تدریس را از سطح نظری فراتر برده و به سطحی عملی و کاربردی نزدیک نماید، راهبرد «پیرا حواس» را به کار گرفته است. در چنین شرایطی مدرس نقش تسهیل‌کننده و انگیزش‌دهنده به خود می‌گیرد و عمده کار کلاسی را به فراگیران واگذار می‌نماید. به عبارتی در این شیوه به کارگیری حواس به صورت مستقیم توسط مدرس مدیریت نمی‌شود، بلکه مدرس با فراهم کردن شرایط بهره‌گیری از حواس به تحریک حواس مخاطب می‌پردازد. در ادامه ارزش گزینه‌ها از نظر توجه به محرک‌های حسی نمایش داده شده است.

جدول ۸. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر پیرا حواس

گزینه‌ها	FaF	UP	FF	SM	ارزش نسبی (از ۱)
FaF	۱/۰۰۰	۲/۰۰۰	۱/۴۴۴	۰/۷۴۳	۰/۲۸۳
UP	۰/۵۰۰	۱/۰۰۰	۰/۷۲۲	۰/۳۷۱	۰/۱۴۱
FF	۰/۶۹۲	۱/۳۸۵	۱/۰۰۰	۰/۵۱۴	۰/۱۹۶
SM	۱/۳۴۶	۲/۶۹۲	۱/۹۴۴	۱/۰۰۰	۰/۳۸۰

مطابق نتایج ارائه شده در جدول (۸) مجموعه Super Minds مناسب‌ترین گزینه و دارای بالاترین ارزش نسبی از این نگاه است و سه گزینه بعدی به ترتیب First Friends، Family and Friends و Up and Away رتبه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. لازم به ذکر است از آنجایی که تعداد موارد در کتاب کانون برابر صفر است به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر در این کتاب برابر ۰/۰۱ فرض شده است.

با توجه به نتایج به دست آمده از جداول مربوط به زیرمعیارهای حواس (۷ و ۸)، ارزش نسبی گزینه‌ها در معیار حواس را می‌توان مطابق شکل (۸) نمایش داد.

شکل ۸. وزن نسبی گزینه‌ها در معیار حواس

همان‌طور که در شکل ۸ مشاهده می‌شود، مجموعه کتاب Super Minds با فاصله از سایر گزینه‌ها در رتبه نخست قرار دارند و دو مجموعه Family and Friends و First Friends جایگاه میانی را به خود اختصاص داده‌اند. مجموعه کانون نیز با وزن ۰/۸۷ در جایگاه آخر قرار دارد.

۲-۳-۴- ارزش نسبی گزینه‌ها در ارتباط با معیار ارتباط

چنان‌که مطرح گردید گزینه‌های پژوهش حاضر در معیار ارتباط نیز به‌وسیله دو زیر معیار ارتباط مرکز و پیرا ارتباط مقایسه شده‌اند. در ادامه ماتریس مقایسات زوجی مربوط به زیرمعیارهای ارتباط ارائه گردیده است.

ارتباط مرکز

مطابق الگوی ارتباطی مؤثر منظور از راهبرد ارتباطی مرکزی یا «ارتباط مرکز» آن‌هایی هستند که مدرس به‌شکل مستقیم مورد استفاده قرار می‌دهد تا به انتقال مطلب به فراگیر کمک کند. در این حالت ارتباط مدرس با فراگیر به‌طور مستقیم برقرار می‌شود. به‌عنوان نمونه مدرس با استفاده از شیوه‌های تدریس خلاقانه و یا به کار بردن راهبردهایی مانند تصویرسازی به‌منظور شفافیت بیشتر، به‌طور مستقیم در چگونگی پیشبرد ارتباط و تدریس اقدام می‌نماید. براساس مقادیر به‌دست‌آمده درایه‌های ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر راهبردهای ارتباط مرکز، به‌صورت جدول شماره (۹) به دست آمده است.

جدول ۹. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر ارتباط مرکز

گزینه‌ها	FaF	UP	FF	SM	ارزش نسبی (از ۱)
FaF	۱/۰۰۰	۶/۷۳۵	۰/۹۳۵	۰/۷۷۴	۰/۲۸۵

UP	۰/۱۴۸	۱/۰۰۰	۰/۱۳۹	۰/۱۱۵	۰/۰۴۲
FF	۱/۰۷۰	۷/۲۰۶	۱/۰۰۰	۰/۸۲۸	۰/۳۰۵
SM	۱/۲۹۳	۸/۷۰۶	۱/۲۰۸	۱/۰۰۰	۰/۳۶۸

توضیح ضروری: از آنجاکه تعداد موارد در کتاب کانون برابر صفر است به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر در این کتاب برابر ۰/۰۱ فرض شده است.

پیرا ارتباط

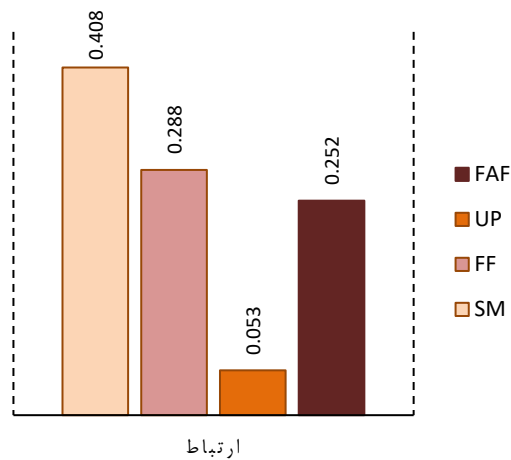
مطابق الگوی ارتباطی مؤثر در راهبردهای «پیرا ارتباط» نقش مدرس بیشتر انگیزشی است و مدرس به طور مستقیم در صحنه آموزش حضور ندارد و غیرمستقیم به پیشبرد فرایند کمک می‌کند؛ به عنوان مثال استفاده از راهبردهایی مانند نوازه و یا شوخ طبعی می‌تواند به افزایش اشتیاق فراگیر به برقراری ارتباط کمک نماید و با تلطیف فضای کلاس در ایجاد نگرش مثبت نسبت به یادگیری، مؤثر واقع شود. جدول (۱۰) میزان توجه به این زیرمعیار را در منابع نشان می‌دهد.

جدول ۱۰. ماتریس مقایسات زوجی و ارزش نسبی گزینه‌ها از نظر پیرا ارتباط

گزینه‌ها	FaF	UP	FF	SM	ارزش نسبی (از ۱)
FaF	۱/۰۰۰	۳/۵۰۰	۰/۸۰۸	۰/۴۸۸	۰/۲۱۹
UP	۰/۲۸۶	۱/۰۰۰	۰/۲۳۱	۰/۱۴۰	۰/۰۶۳
FF	۱/۲۳۸	۴/۳۳۳	۱/۰۰۰	۰/۶۰۵	۰/۲۷۱
SM	۲/۰۴۸	۷/۱۶۷	۱/۶۵۴	۱/۰۰۰	۰/۴۴۸

توضیح ضروری: از آنجاکه تعداد موارد در کتاب کانون برابر صفر است به جهت فراهم شدن امکان تشکیل ماتریس، مقادیر در این کتاب برابر ۰/۰۱ فرض شده است.

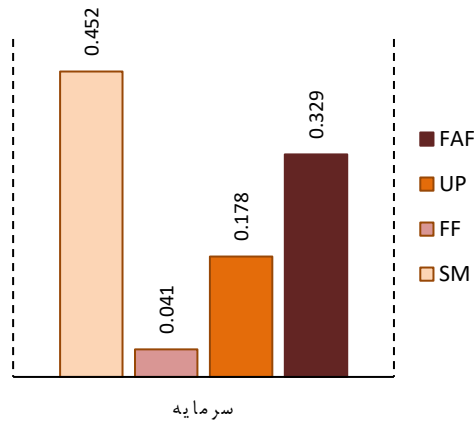
با توجه به جداول و وزن تعیین شده مربوط به زیرمعیارهای ارتباط می‌توان ارزش نسبی هر یک از گزینه‌ها را در معیار ارتباط مطابق شکل (۹) نمایش داد.

شکل ۹. ارزش نسبی هر یک از گزینه‌ها در معیار ارتباط

ارزش نسبی گزینه‌ها در ارتباط با معیار سرمایه هیجانی حسی

برخلاف تئوری کرشن^۱ (۱۹۸۲) که معتقد است فراگیران زبان دوم، قادر به درک ورودی و داده‌ای هستند که تنها یک گام از سطح توانش زبان‌شناختی فعلی آن‌ها فراتر باشد، الگوی هیجامد بیان می‌کند ورودی برای زبان‌آموزان قابل‌درک است که تنها کمی از سطح هیجامد فعلی آن‌ها فراتر برود؛ معنای این سخن آن است که به‌منظور تسهیل در فرآیند یادگیری زبان، فراگیران می‌بایست از لحاظ عاطفی و حسی با ورودی که کمی از سطح هیجامد موجود آن‌ها فراتر است آشنا شوند و اگر کودک در معرض کلمه‌ای قرار گیرد که هیچ ارتباط عاطفی با آن ندارد، فرآیند یادگیری برای او به‌شدت دشوار خواهد شد (Pishghadam & Shayesteh, 2016)؛ آن‌ها معتقدند برخورداری بیشتر از هریک از سرمایه‌های اقتصادی، طبیعی، اجتماعی و فرهنگی زبان‌آموز منجر به افزایش سرمایه هیجانی حسی در فراگیر می‌گردد و بر یادگیری او تأثیر می‌گذارد. به سخن دیگر به‌کارگیری هرچه بیشتر از این سرمایه‌ها در تدریس و انتقال مطالب، به درگیری بیشتر حواس کمک نموده و با رساندن مخاطب به مرحله درون آگاهی موجب افزایش فهم میان ذهنی، هیجان مثبت و انگیزه وی می‌شود (Pishghadam et al., 2018). نتایج ارزیابی منابع با توجه به این معیار در شکل (۱۰) نمایش داده شده است.

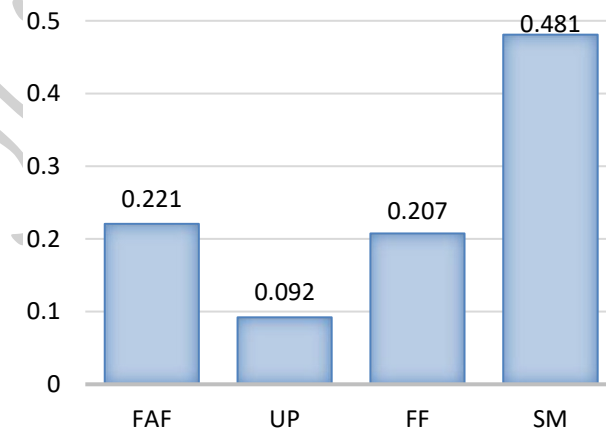

شکل ۱۰. ارزش نسبی هر یک از گزینه‌ها را در معیار سرمایه هیجانی حسی

بنابر نتایج به‌دست‌آمده از بررسی سه معیار پژوهش می‌توان گفت که مجموعه کتاب Super Minds در هر سه معیار به‌عنوان بهترین گزینه شناخته شده است. رتبه دوم نیز در دو معیار سرمایه و حواس به مجموعه Family and Friends و در معیار ارتباط به مجموعه First Friends اختصاص یافته است. همچنین طبق شکل‌های ۸ و ۹ کتاب کانون در دو معیار حواس و ارتباط به‌عنوان بدترین گزینه معرفی می‌شود.

تعیین وزن مطلق و مقایسه منابع و مؤسسات مورد ارزیابی

با استفاده از وزن نسبی معیارها در ارتباط با هدف و وزن نسبی گزینه‌ها از نظر هر کدام از معیارها، وزن مطلق هر کدام از منابع براساس معیارهای ارزیابی محاسبه گردید. شکل (۱۱) نتیجه این محاسبات را نشان می‌دهد.

شکل ۱۱. وزن مطلق منابع براساس معیارهای ارزیابی

چنان‌که در شکل (۱۱) مشاهده می‌گردد، با در نظر گرفتن معیارها و زیرمعیارهای پژوهش حاضر به‌عنوان مبنا و ملاک قضاوت میان منابع رایج آموزش زبان دوم به کودکان، مجموعه کتاب Super Minds با وزن مطلق ۰/۴۸۱ به‌عنوان بهترین منبع آموزش زبان دوم به کودکان براساس الگوی هیجامد معرفی می‌شود. مجموعه کتاب Family and Friends و First Friends نیز با امتیازهایی نزدیک به یکدیگر به‌ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار می‌گیرند. در این میان کتاب Up and away کانون، به‌عنوان تنها نماینده کتاب‌های کانون به‌عنوان نامنطبق‌ترین گزینه با الگوی آموزش هیجامد محور معرفی می‌شود.

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با نگاهی چندجانبه به عوامل مؤثر در یادگیری کودکان، مفاهیمی که همخوان با ویژگی‌های کودکان بوده است را از آموزش هیجامد محور مبنا قرار داده و به‌وسیله روش سلسله‌مراتبی به ارزیابی و رتبه‌گذاری منابع آموزش زبان انگلیسی به کودکان پرداخته است. همان‌طور که ذکر گردید سه معیار حواس، ارتباط و سرمایه هیجانی حسی در تخمین این همسویی در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفت و نتایج آن به تفکیک تحلیل گردید. در ابتدا هر یک از منابع در بررسی معیار حواس، در دو بخش مرکزی و پیرا حواس بررسی گردیدند. مطابق شکل (۷) و نتایج حاصل از زیرمعیار حواس مرکز، منابع بررسی‌شده همسو با سلسله‌مراتب مطرح‌شده نبوده و عمده مطالب در دو سطح ابتدایی الگوی هیجامد توقف کرده‌اند و به سطوح بالای هرم هیجامد نرسیده‌اند. در این میان سطح دیداری بیشترین درصد را به خود اختصاص داده است؛ به نحوی که در سرتاسر منابع، از تصاویر استفاده و به‌کارگیری فلش کارت به‌عنوان ابزار کمکی به مدرس توصیه شده است. از آنجایی که یکی از پدیده‌های مهم و حیاتی جهت انتقال آسان و سریع اطلاعات در آموزش کودکان، امور عینی و جنبه‌های بصری مفاهیم است، می‌توان انتظار داشت که به‌کارگیری تصاویر در این منابع سبب یادگیری بهتر برای فراگیران شود. این امر همسو با پژوهش معینی‌پور^۱ (۲۰۰۱) است که در پژوهش خود نشان داده است سطح یادگیری مفاهیم با استفاده از تصاویر، به‌طور معناداری افزایش می‌یابد. توجه به این موضوع ضروری است که غالب تصاویر استفاده‌شده در منابع بررسی‌شده در رنگ‌های متنوع طراحی شده است که همین موضوع می‌تواند موجب درک و یادگیری بهتر فراگیر کودک شود. این امر در راستای پژوهش شادقزوینی^۲ (۲۰۰۸) است که نقش رنگ، تنوع خط و شکل را در تحقق اهداف آموزشی بسیار مؤثر می‌داند

پس از سطح دیداری، سطح شنیداری دومین جایگاه را در منابع بررسی‌شده به خود اختصاص داده است. این در حالی است که طبق پژوهش دان و دان^۳ (۱۹۷۸) کمتر از ۲۰ درصد کودکان در سنین پایین از طریق شنیدن یاد می‌گیرند. براین اساس می‌توان گفت غالب مخاطبان این منابع از مزایای سبک

1. Moinipoor

2. Shād Qazvīnī

3. Dunn & Dunn

یادگیری خود بی‌بهره خواهند ماند. موارد این سطح که بیشتر شامل تکرار لغات و متون آهنگین است، هم به صورت لوح فشرده و هم توسط مدرس اجرا می‌شود. استفاده از سطح شنیداری به وسیله لوح فشرده در این منابع اهمیت بسیاری دارد و از ویژگی‌های مفید این منابع محسوب می‌شود؛ زیرا می‌تواند در شکل‌گیری نحوه تلفظ به صورت ماندگار اثر بگذارد و یادگیری را برای زبان‌آموزان تسهیل کند. این بخش از تحلیل هم‌راستا با پژوهش هاشمی‌پرست، صادقی، قانع‌پور، اعظم و طل^۱ (۲۰۱۶) است، که معتقدند استفاده از لوح فشرده در فرآیند یادگیری مخاطبان بسیار مؤثر است. نقطه قابل توجه دیگر در بررسی این بخش، افزوده شدن بر میزان استفاده از سطح شنیداری با بالاتر رفتن سطح کتاب‌ها است؛ به طوری که در سطوح نهایی مجموعه‌های بررسی شده، فاصله دو سطح شنیداری و دیداری بسیار اندک است و گاهی میزان شنیداری بر دیداری غالب می‌شود.

نتایج حاصل (شکل ۷) نشان می‌دهد که پس از سطح شنیداری، سطح درونی قرار دارد که نسبت به سطوح پیشین بسیار کاهش داشته است؛ این در حالی است که این سطح از هیجامد که در آن فراگیر از طریق تلاش خود و مشارکت فعال و چند حسی به یادگیری می‌رسد، برای کودکان بسیار مهم است، زیرا کودک زمانی مسئولیت یادگیری را بر عهده می‌گیرد که خود جزوی از یادگیری باشد (Brown, 2000). این موضوع را می‌توان به معنای بی‌توجهی به استانداردهای کتاب درسی در نظر گرفت زیرا به باور رضی (۲۰۰۹) توجه به ویژگی‌ها و نیازهای مخاطبان از جمله شاخصه‌های مهم در کتاب‌های درسی است که بی‌توجهی به آن می‌تواند بر میزان مشارکت زبان‌آموزان و به تبع آن پیشرفت آن‌ها تأثیر منفی بگذارد. نتایج محققین مبنی بر ترجیحات سبک یادگیری زبان‌آموزان ایرانی نیز لزوم توجه به این بخش را دوچندان می‌کند. زیرا زبان‌آموزان ایرانی ترجیح می‌دهند فعالانه در فعالیت‌های کلاسی مشارکت و با سایر دانش‌آموزان کلاس تعامل داشته باشند (Fuladi, Qorbani, Pirmoradian & Mohammadi, 2019). حال آنکه نتایج پژوهش حاضر و پژوهش جهانی و همکاران (۲۰۲۱)، توجه به این موضوع را تأیید نمی‌کنند.

سطح لمسی حرکتی که در رتبه سوم الگوی هیجامد قرار دارد در پژوهش حاضر با نمونه محدود پس از سطح درونی قرار دارد. این در حالی است که گروهی از فراگیران زمانی یادگیری بهتری خواهند داشت که مفاهیم را طی فرآیند فیزیکی، لمسی و حرکتی تجربه نمایند. بدین ترتیب بخشی از فراگیران کودک زبان انگلیسی در ایران از مزایای سبک یادگیری خود بی‌بهره خواهند ماند، زیرا با توجه به نظریه‌های شناختی در امر یادگیری، فردی موفق است که بر مبنای سبک ترجیحی و مناسب خود در معرض آموزش قرار گیرد (Safari & Bazrafshan, 2010). فراوانی اندک این بخش، همسو با نتایج پژوهش جنتی‌فر و کامیابی‌گل (۲۰۲۲) است که فقدان توجه به این سطح را در کتاب‌های درسی مورد بررسی خود، متذکر شده‌اند. این موضوع در حالی است که امکان افزایش آن در بسیاری از منابع به راحتی فراهم

1. Hashemiparast, Sadeghi, Ghaneapur, Azam& Tol

است. به این معنا که در غالب دستورالعمل‌هایی که به سطح دیداری بسنده کرده‌اند، بهره‌گیری از سطح لمسی حرکتی به آسانی قابل تحصیل بوده است.

دو سطح بعدی الگوی هیجامد سطح جامع و مرجع است. سطح جامع با انجام پژوهش و به‌منظور تکمیل و افزایش اطلاعات شکل می‌گیرد و سطح مرجع به استفاده از توانایی فرد برای تدریس مطالب به فرد دیگری می‌پردازد. باید توجه داشت که به‌غیر از کتابی از مجموعه Super Minds در هیچ‌یک از منابع بررسی شده به سطح جامع توجهی نشده است و فراوانی سطح مرجع نیز در تمامی منابع برابر صفر است. این در حالی است که سطوح بالای هیجامد در یادگیری عمیق مطالب تأثیر بسیاری دارد و بی‌توجهی به این موضوع می‌تواند منجر به فراموشی مطالب شود. پژوهش فرخی و اکبرپور^۱ (۲۰۲۰) نیز این موضوع را تقویت کرده و معتقد است که در روش یادگیری پژوهش محور، مطالب از شناخت سطحی فراتر رفته و به‌طور کامل درک می‌شوند و در نتیجه به مانایی مطالب در ذهن فراگیران کمک می‌شود.

نتایج پژوهش حاضر نیز نشان می‌دهد که در تمامی منابع بررسی‌شده، کاربرد حواس بیشتر به‌صورت مستقیم و آگاهانه صورت گرفته است و بخش اعظم وزن به‌دست‌آمده در معیار حواس، مرتبط با راهبردهای حواس مرکز است. این در حالی است که توجه به راهبردهای پیرا حواس تسهیل‌کننده فرآیند دستیابی به هیجامد سطوح بالا و یادگیری عمیق است (Pishghadam & Ebrahimi, 2020).

با توجه به معیار بعدی پژوهش و با استناد به داده‌های جدول‌های (۹) و (۱۰)، مشخص می‌شود که توازن در دو زیرمعیار ارتباط نیز برقرار نیست؛ و زیرمعیار ارتباط مرکز با محوریت و هدف انتقال مفاهیم سهم غالب را در منابع زبان به خود اختصاص داده است؛ نتایج این بخش همسو با پژوهش برنر^۲ (۱۹۸۰) است که نشان داده است ۸۰ درصد تعاملات بزرگ‌سال و کودک در مهدکودک‌ها در مورد آموزش، قوانین، و روتین‌ها است. غلبه راهبردهای ارتباط مرکز بر پیرا ارتباط به این معنا است که هدف اصلی در این کتاب‌ها انتقال مطالب علمی به‌طور آگاهانه و مستقیم به مخاطب است؛ این در حالی است که پژوهش‌های انجام‌شده نشان می‌دهند تا زمانی که ارتباط مؤثر شکل نگیرد راهبردهای آموزشی بی‌اثر خواهد بود. این موضوع همسو با پژوهش فاطمی‌دوست (۲۰۲۰) است که لازمه هر شروعی در امر تدریس را، ایجاد شرایط مطلوب و فضا سازی هیجانی می‌داند و معتقد است معلم نمی‌تواند بدون توجه به انگیزه و علاقه دانش‌آموزان، تدریس خود را شروع کند. همان‌طور که امام علی^(ع) فرموده‌اند: «هنگامی که دل‌ها نشاط یافتند، علم و کمال را در آن‌ها به ودیعه بگذارید و هرگاه از نشاط تهی و گریزان شدند آن‌ها را وداع کنید؛ زیرا دل‌ها در چنین حالتی آماده فراگیری علم نیستند» (Majlesi, 1984)؛ این موضوع از

1. Farrokhi & Akbarpour
2. Berner

طریق تصویربرداری‌های عصبی از مغز نیز به اثبات رسیده است و پژوهش‌هایی همچون پکوکنیس، گرینو، هادرویس، پارک، تینگ، مایر و همکاران^۱ (۲۰۱۶) ارتباط بین هیجانات و شناخت را تأیید نموده است. مطابق نتایج پژوهش، همسویی و توجه به معیار سرمایه‌ی هیجانی‌حسی نیز در منابع بررسی‌شده، مشاهده نمی‌شود، این در حالی است که فاطمی‌دوست (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان داده است که کودکان و نوجوانان همواره مشتاق هستند در مورد مسائل مربوط به خود گفتگو کنند و جذب محتوایی می‌شوند که همگون با علایق، سلیق، نیازها، دغدغه‌های آن‌ها باشد. بنابراین اگر محتوای کتاب به افزایش سطح سرمایه‌ی هیجانی‌حسی فراگیر نسبت به موضوعی بی‌توجه باشد، به‌طور ضمنی ارتباط موفق با او را نیز از دست خواهد داد. از سوی دیگر فقدان توجه به این موضوع می‌تواند بر فرایند شناخت و درک زبان‌آموز نیز تأثیر بگذارد. این امر در راستای پژوهش نایند^۲ (۲۰۰۸) است. از نظر او تجارب زندگی زبان‌آموز، بر وضعیت یادگیری وی تأثیرگذار است. بنابراین اگر فرد نسبت به موضوع و کلمه‌ای هیچ تجربه و احساسی نداشته باشد فرایند پیچیده‌تر و سخت‌تری را برای درک طی خواهد کرد؛ زیرا در این صورت فراگیر باید هم کلمه و هم جهان مرتبط با آن را درک کند (Pishghadam, Adamson & Shayesteh, 2013). در انتهای پژوهش حاضر و به‌منظور تعیین بهترین منبع آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران، وزن مطلق گزینه‌ها تعیین و همان‌گونه که آمار مربوط به شکل (۱۱) نشان می‌دهد مجموعه Super Minds با وزن مطلق ۰/۴۸۱ به‌عنوان بهترین منبع آموزش زبان انگلیسی به کودکان براساس آموزش هیجانی‌محور معرفی می‌شود. در این میان مجموعه Family and Friends با وزن مطلق ۰/۲۲۱ در رتبه دوم قرار دارد و دو مجموعه First Friends و کانون به‌ترتیب جایگاه‌های سوم و چهارم را به خود اختصاص داده‌اند. براساس نتایج تحلیل، وزن مطلق مجموعه Super Minds بیش از دو برابر مجموعه پس‌از آن است. این موضوع نشان می‌دهد منبع مذکور نسبت به مجموعه‌های دیگر فاصله کیفی قابل توجهی دارد و متناسب با معیارهای مطرح‌شده در پژوهش حاضر، بهترین گزینه برای تدریس زبان انگلیسی به کودکان است. حال آنکه این مجموعه از میان مؤسسات پرمخاطب به‌دست‌آمده، تنها در یک مؤسسه تدریس می‌شود. به‌عبارت‌دیگر مناسب‌ترین منبع درسی براساس آموزش هیجانی‌محور، مورد استفاده مخاطبین کمتری قرار دارد و به میزان سایر منابع شناخته شده نیست.

همچنین همان‌طور که در شکل (۱۱) مشاهده می‌شود منبع مورد استفاده در کانون زبان ایران پایین‌ترین وزن مطلق را به خود اختصاص داده است و اعداد مرتبط با آن اختلاف معناداری را با دیگر گزینه‌های موجود نشان می‌دهد؛ این در حالی است که مطابق شکل (۵) مؤسسه کانون، بیشترین پاسخ‌دهی از جانب شرکت‌کنندگان را دارا است. این بدان معنی است که مؤسسه‌ای که به دید متخصصین

1. Pecukonis, Greeno, Hodorowicz, Park, Ting, Moyers, Burry, Linsenmeyer, Strieder & Wade

2. Nind

امر، پرمخاطب‌ترین مؤسسهٔ زبان انگلیسی است، با توجه به آموزش هیجامد محور، نامناسب‌ترین گزینه را جهت تدریس انتخاب نموده است.

بنابراین با توجه به نتایج پژوهش حاضر در محتوای کتاب‌های مورد استفاده جهت آموزش زبان انگلیسی به کودکان به سه معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی»، که در فرایند یادگیری کودکان تأثیرگذار هستند، توجه زیادی نشده است. شایسته است که متولیان و مدرسان این حوزه با کسب آگاهی از جزئیات بررسی‌شده در پژوهش حاضر، از طریق محتوای جانبی کتبی و شفاهی در جهت رفع خلأها و کاستی‌های این مجموعه‌ها اقدام نموده تا به یادگیری بهتر کودکان کمک نمایند.

References:

- Ahmadi Safa, M., & Karampour, F. (2020). A Checklist-Based Evaluative Study of English Textbook "Prospect 3" from Teachers' and Students' Perspectives. *Iranian Journal of Applied Language Studies*, 12(1), 1-34
<https://doi.org/10.22111/ijals.2020.5647>
- Angie Dorrel, M. A. (2006). *Children and Books*. : The Perfect Match. EarlyChildhood.The Professional Resource for Teachers and Parent
<https://EarlyChildhood.com>
- Asgari, N., & Khaliqipour, S. (2015). *The best age to learn a second language in children* Second National Conference on Sustainable Development in Educational Sciences
<https://civilica.com/doc/395127/>
- Asgharpoor, M. (2011). *Multi-criteria decisions*. Tehran University Press. (In Persian)
https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&q=Asgharpoor%2C+M.+%282011%29.+Multi-criteria+decisions.+Tehran+University+Press.+&btnG=
- Bemani, M., & Jahangard, A. (2014). Attitude analysis of teachers: The case of Iranian newly developed EFL textbook for junior high schools. *International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World*, 7(1), 198-215.
[https://scholar.google.com/scholar?q=Bemani,+M.,+%26+Jahangard,+A.,+\(2014\)&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart](https://scholar.google.com/scholar?q=Bemani,+M.,+%26+Jahangard,+A.,+(2014)&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart)
- Berner, R. A. (1980). *Early diagenesis: a theoretical approach*. Princeton University Press.
[https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=weRFglCVBkUC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Berner,+R.+A.,+\(1980\)&ots=rskwWMFKSc&sig=28nTSJhqlku9ILbEkmpbVCd3MxA#v=onepage&q=Berner%2C%20R.,%20A.,%20\(1980\)&f=false](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=weRFglCVBkUC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Berner,+R.+A.,+(1980)&ots=rskwWMFKSc&sig=28nTSJhqlku9ILbEkmpbVCd3MxA#v=onepage&q=Berner%2C%20R.,%20A.,%20(1980)&f=false)
- Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching* (Vol. 4). Longman New York.
https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/40433526/H._Douglas_Brown_Principles_of_language_learningBookZZ.org-libre.pdf?1448643894=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DPrinciples_of_language_learning.pdf&Expires=1697974600&Signature=OgZ5tRn1PgQP8LgyHNdG292V6SLvvKPIP86NrcrGrUI5ZsQvDZeOG0T6fJoTP2UFgNt7dUJsKPhPMp92rFs7NEDKIKQ40QdnNd6EtrY-amtwnpXNuI~dSAqr7XYy5gQ7o-s7Z-

[DSpKNGoWs8aeR9PZI7W~iVMZ9u4ofez1tYWTDtM9a-sJC9d9CdJ3s6jb-ykbjfiU9IFN~zVb2yHWaAOVIK5MYb4-hGbRGVkrGR1KtXK8k3sINtbLBvoPRCumht8GgCTZPrL5AONOF2f-O~oopxLqF5i1LNib7IaLI0NMScILbJX4UtEVqGYf9Dgtlr~PNp~2VthiHZOW7jkbyw_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA](https://doi.org/10.1093/elt/57.2.105)

- Cameron, L. (2003). Challenges for ELT from the expansion in teaching children. *ELT journal*, 57(2), 105-112.
<https://doi.org/10.1093/elt/57.2.105>
- Dolan, R. J. (2002). Emotion, cognition, and behavior. *science*, 298(5596), 1191-1194.
<https://doi.org/10.1126/science.1076358>
- Dunn, R., & Dunn, K. J. (1978). *Teaching students through their individual learning styles: A practical approach*. Reston .
<https://eduq.info/xmlui/handle/11515/9717>
- Farrokhi, A., & Akbarpour, M. (2020). A review of research-based teaching methods (IBSE) in biology education. *Research in Biology Education*, 2(2), 77-86.
20.1001.1.27172252.1399.2.2.6.5 (In Persian)
https://bioedu.cfu.ac.ir/article_1701.html?lang=en
- Fatimi Dust, A. (2020). How to attract and activate an Arabic classroom. *Arabic Language and Literature Education*, 2(2), 183-202.
<https://dori.net/dor/20.1001.1.2783512.1399.2.2.10.9>
- Fuladi, H., Ghorbani Damai., M., Pir Moradia, N., & Mohammadi Bardbari, M. (2019). *A review of learning styles of Iranian students*, the fifth international conference on innovation and research in educational sciences, management and psychology, Tehran,Iran. (In Persian)
<https://civilica.com/doc/1042407>
- Ghonsooly, b., & Pishghadam, r. (2011). A critique on ESP books: examining general English at university level. *Journal of language and translation studies*, 42(3), 21-35.
SID. <https://sid.ir/paper/187578/en>
- Golkowska, K. (2007). The role of affect in developing communicative and cultural competence in ESP. *English Education and English for Specific Purposes*. Retrieved March, 1, 2017.
https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&as_vis=1&q=Krystyna+U.+Golkowska+%282007%29+The+role+of+affect+in+developing+communicative+and+cultural+competence+in+ESP.&btnG=
- Gordon, T. (2007). *Teaching young children a second language*. Praeger Publishers Westport, CT.
<https://smartlib.umri.ac.id/assets/uploads/files/c4ff5-teaching-young-learners-a-second-language.pdf>
- Hashemiparast, M. S., Sadeghi, R., Ghaneapur, M., Azam, K., & Tol, A. (2016). Comparing E-learning and lecture-based education in control of nosocomial infections. *Payavard Salamat*, 10(3), 230-238.
<http://payavard.tums.ac.ir/article-1-6055-en.html>
- Hosseini, f. a., Elahi, m., & Mardani, v. (2011). Evaluating two efl textbooks in the light of mediated learning experience: iranian high school textbooks vs Interchange third edition .*Journal of language and translation studies*, 44(3), 1-28. (In Persian)

[SID. https://sid.ir/paper/187529/en](https://sid.ir/paper/187529/en)

- Jahani, Z., Ebrahimi, S., & Bameshki, S. (2021). Content Analysis of Books Featuring Persian Language History in Light of Emotioncy. *Language and Translation Studies (LTS)*, 54(2), 89-122. (In Persian)
<https://doi.org/10.22067/lts.v54i2.89153>
- Jannati far, A., & Kamyabigol, A. (2022). *Content analysis of the writing books of the sixth grade of elementary school in the light of emotioncy model* The 16th International Meeting of the Persian Language and Literature Promotion Association. (In Persian).
<https://profdoc.um.ac.ir/paper-abstract-1090742.html>
- Krashen, S. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. University of Southern California.
https://www.sdkrashen.com/content/books/principles_and_practice.pdf
- Mahmudii, F., Ruhi, m (2021). Content analysis of elementary Science Textbooks based on Lowery and Leonard (1978) Textbook Questioning Styles Assessment Instrument (TQSAI) Research in Curriculum Planning, 18(69), 186-199.
<https://doi.org/10.30486/jsre.2021.1901042.1654>
- Madadi Ghallehzoo, H., Danesh, SH. & Tavakkolizadeh, M. (2020). Environmental, economical, technical and operational assessments of common types of separating wall systems in Iran using Analytical Hierarchy Process (AHP) *Amirkabir Journal of Civil Engineering*, 52(5), 1313-1330
[doi: 10.22060/ceej.2019.15317.5885](https://doi.org/10.22060/ceej.2019.15317.5885)
- Majlesi, M. (1984). Bihar al- anwar (Vol. 78) .Beirut moassese Alvafa
<https://noorlib.ir/book/info/1407/%D8%A8%D8%AD%D8%A7%D8%B1-%D8%A7%D9%84%D8%A3%D9%86%D9%88%D8%A7%D8%B1>
- Moinipoor, M. T. (2001). *The effect of using picture books in improving the level of education and learning of children with Down syndrome* Alzahra University of Tehran, Iran.
<https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/99603e6757580d3e1210f55a82f0815e>
- Nind, M. (2008). *Conducting qualitative research with people with learning, communication and other disabilities: Methodological challenges*. University of Southampton
<https://eprints.ncrm.ac.uk/id/eprint/491/>
- Pecukonis, E., Greeno, E., Hodorowicz, M., Park, H., Ting, L., Moyers, T., Burry, C., Linsenmeyer, D., Strieder, F., & Wade, K. (2016). Teaching motivational interviewing to child welfare social work students using live supervision and standardized clients: A randomized controlled trial. *Journal of the Society for Social Work and Research*, 7(3), 479-505.
<https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/688064>
- Pishghadam, Ebrahimi, S., & Tabatabaian, M. (2018). *A new approach to the psychology of language teaching*. Ferdowsi University Press. (In persian)
https://press.um.ac.ir/index.php?option=com_k2&view=item&id=910:f-732&Itemid=714&lang=fa
- Pishghadam, R., Adamson, B., & Shayesteh, S. (2013). Emotion-based language instruction (EBLI) as a new perspective in bilingual education. *Multilingual Education*, 3, 1-16. <http://dx.doi.org/10.1186/2191-5059-3-9>

- Pishghadam, R., Baghaei, P., & Seyednozadi, Z. (2017). Introducing emotioncy as a potential source of test bias: A mixed Rasch modeling study. *International Journal of Testing*, 17(2), 127-140. <https://profdoc.um.ac.ir/paper-abstract-1056300.html>
- Pishghadam, R., & Ebrahimi, S. (2020). Introducing an effective communication model in light of emotioncy-based education. *Language and Translation Studies (LTS)*, 53(1), 31-61 (In persian)
<https://doi.org/10.22067/lts.v53i1.81074>
- Pishghadam, R., Ebrahimi, S., & Shakeebae, G. (2018). Introducing the concept of emotioncy and its impacts on second language teaching. *Language and Translation Studies (LTS)*, 51(2), 1-26. (In persian)
<https://doi.org/10.22067/lts.v51i2.73542>
- Pishghadam, R., & Shayesteh, S. (2016). Emotioncy: A post-linguistic approach toward vocabulary learning and retention. *Sri Lanka Journal of Social Sciences*, 39(1).
<https://profdoc.um.ac.ir/paper-abstract-1050109.html>
- Pishghadam, R., Tabatabaeyan, M. S., & Navari, S. (2013). A critical and practical analysis of first language acquisition theories: The origin and development. Iran, Mashhad: Ferdowsi University of Mashhad Publications. (In Persian)
<https://www.gisoom.com/book/1963108/%DA%A9%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D8%AA%D8%AD%D9%84%DB%8C%D9%84-%D8%A7%D9%86%D8%AA%D9%82%D8%A7%D8%AF%DB%8C-%D9%88-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%D8%A8%D8%B1%D8%AF%DB%8C-%D9%86%D8%B8%D8%B1%DB%8C%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%81%D8%B1%D8%A7%DA%AF%DB%8C%D8%B1%DB%8C-%D8%B2%D8%A8%D8%A7%D9%86-%D8%A7%D9%88%D9%84-%D8%A7%D8%B2-%D9%BE%DB%8C%D8%AF%D8%A7%DB%8C%D8%B4-%D8%AA%D8%A7-%D8%AA%DA%A9%D9%88%DB%8C%D9%86/>
- Pishghadam, R., Zabetipour, M., & Aminzadeh, A. (2016). Examining emotions in English language learning classes: A case of EFL emotions. *Issues in Educational Research*, 26(3), 508-527.
<https://search.informit.org/doi/abs/10.3316/ielapa.509386612482268>
- Razi, A. (2009). Evaluation indicators and criticism of university textbooks. *University Textbooks Research and Writing*, 14(21), 21-30.
https://jut.samt.ac.ir/article_16406_cea60addaa6f2bfe45969ddf0bf7de36.pdf
- Roohai, A., & Akbarpour, S. (2014). Gender Representation in American English File Textbook. *Language and Translation Studies (LTS)*, 47(2), 107-131.
<https://doi.org/10.22067/lts.v47i2.30619>
- Safari, Y., & Bazrafshan, A. (2010). An Investigation into the Relationship between Shiraz High School Student's Learning Styles and Educational. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, 1(2), 17-30.
https://jedu.marvdasht.iau.ir/article_1314_en.html
- Sālehi Omrān, E., Hāshemi, S., & Irān Neghād, M. (2012). Content analysis of elementary education textbooks based on happiness components. *Educational Innovations*, 11(4), 141-164. (In Persian)
<https://www.sid.ir/paper/75633/fa>

[ZcXAB5OZkdUPuJqp4A8&ved=0ahUKEwiFt6qu-ZeCAxWTTKQEHThNCvwQ4dUDCBA&uact=5&oeq=A+critical+review+and+evaluation+of+the+textbook%3A+English+for+the+Students+of+Science&gs_l=lp=Egxnd3Mtd2l6LXNlcnAiVUEgY3JpdGljYWwgcmV2aWV3IGFuZCBldmFsdWF0aW9uIG9mIHRoZSB0ZXh0Ym9vazogRW5nbGlzaCBmb3IgdGhIFN0dWRlb nRzIG9mIFNjaWVuY2UyCBAAGKIEGLADSIcSUIkLWlkLcAF4AJABAJgBAKABAKoBALgBA8gBAPgBAvgBAeIDBBgBIEGIBgGOBgE&scient=gws-wiz-serp](https://www.google.com/search?q=ZcXAB5OZkdUPuJqp4A8&ved=0ahUKEwiFt6qu-ZeCAxWTTKQEHThNCvwQ4dUDCBA&uact=5&oeq=A+critical+review+and+evaluation+of+the+textbook%3A+English+for+the+Students+of+Science&gs_l=lp=Egxnd3Mtd2l6LXNlcnAiVUEgY3JpdGljYWwgcmV2aWV3IGFuZCBldmFsdWF0aW9uIG9mIHRoZSB0ZXh0Ym9vazogRW5nbGlzaCBmb3IgdGhIFN0dWRlb nRzIG9mIFNjaWVuY2UyCBAAGKIEGLADSIcSUIkLWlkLcAF4AJABAJgBAKABAKoBALgBA8gBAPgBAvgBAeIDBBgBIEGIBgGOBgE&scient=gws-wiz-serp)

نسخه پیش انتشار

چکیده مبسوط

مقدمه

پژوهش حاضر با نگاهی چندجانبه به عوامل مؤثر در یادگیری کودکان، مفاهیمی که همخوان با ویژگی‌های کودکان بوده است را از آموزش هیجامد محور مبنا قرار داده و به کمک روش تحلیل سلسله مراتبی به ارزیابی و رتبه گذاری منابع رایج آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران پرداخته است.

روش‌شناسی

این پژوهش کمی-کیفی و از نوع تحلیل محتوا و کاربردی است. هدف اصلی آن ارزیابی منابع رایج آموزش زبان انگلیسی به کودکان بر مبنای مؤلفه‌های مرتبط با کودکان است که از مفاهیم مطرح‌شده در آموزش هیجامد محور استخراج شده است. جامعه پژوهش منابعی است که در حوزه آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران استفاده می‌شوند، نمونه آماری نیز رایج‌ترین این منابع است. جهت شناسایی این منابع، در ابتدا پرمخاطب‌ترین مؤسسات آموزش زبان انگلیسی در ایران شناسایی شدند و از طریق آن‌ها، منابع پرمخاطب (=منابع مورد استفاده توسط آن‌ها) موردسنجش قرار گرفتند. به این منظور به شکلی علمی و بر اساس نیازهای پژوهش، پرسشنامه‌ای اکتشافی طراحی و در اختیار ۱۰۷ نفر از مدرسان حوزه آموزش زبان در سراسر کشور که به صورت تصادفی ساده و بر اساس نمونه در دسترس گزینش شده بودند، قرار گرفت و چهار مجموعه «Family and Friends»، «Super Minds»، «First Friends» و «مجموعه منتخب کانون زبان ایران» مبنای ارزیابی قرار گرفتند. در گام دوم منابع (۱۸ جلد کتاب) بر اساس معیارها و زیرمعیارهای مستخرج از آموزش هیجامد محور که شامل معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی» است، مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند. از آنجاکه تصمیم‌گیری بر اساس معیارهای کمی و کیفی متعدد، نیازمند روش‌های علمی و قابل اطمینان است، جهت امتیازدهی به معیارها و زیرمعیارها از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) استفاده و پرسشنامه‌هایی مطابق آن تنظیم و توسط کارشناسان تکمیل شد. در نهایت با محاسبه نرخ سازگاری، وزن نسبی و مطلق هر یک از منابع تعیین و در نتیجه آن منبع برگزیده مشخص شد.

یافته‌ها

مطابق ارزش نسبی محاسبه‌شده برای هر کدام از معیارها با استفاده از نظر متخصصان، دو معیار «ادغام حواس» و «ارتباط» از ارزش نسبی برابر ۰/۴۶۷ برخوردارند و «سرمایه هیجانی حسی» با ارزش نسبی ۰/۰۶۷ در جایگاه سوم قرار دارد. محاسبات مربوط به ارزش نسبی زیرمعیارهای «ادغام حواس» همسو با سلسله‌مراتب الگوی هیجامد است. به این معنا که هر چه از سطح «شنیداری» به سمت سطح «مرجع» پیش برویم، ارزش نسبی سطوح نیز افزایش می‌یابد. با توجه به نتایج به‌دست آمده، ارزش نسبی زیرمعیار «ارتباط مرکز» برابر با ارزش نسبی زیر معیار «پیرا ارتباط» است. این موضوع نشان می‌دهد که از دید

کارشناسان توجه به تکنیک‌های انگیزشی در فرایند یادگیری دارای ارزشی برابر با تکنیک‌های به کار گرفته‌شده برای انتقال و شفاف‌سازی مطالب است.

ارزش نسبی گزینه‌ها در معیار «ادغام حواس» نشان می‌دهد که مجموعه Super Minds با امتیاز ۰/۳۸۰ در بالاترین رتبه و دو مجموعه Family and Friends و First Friends با امتیازهای ۰/۱۳۴ و ۰/۱۱۱ جایگاه میانی و مجموعه کانون نیز با امتیاز ۰/۰۸۷ در جایگاه آخر قرار دارد. در خصوص معیار «ارتباط» نیز مجموعه Super Minds با امتیاز ۰/۴۰۸ بیشترین و مجموعه کانون با امتیاز ۰/۰۵۳ کمترین امتیاز را به دست آورده‌اند. همچنین مجموعه Super Minds با امتیاز ۰/۴۵۲ بهترین منبع از نظر معیار «سرمایه هیجانی حسی» بوده است و پس از آن به ترتیب مجموعه‌های Family and Friends و First Friends و کانون با امتیازهای ۰/۳۲۹، ۰/۱۷۸ و ۰/۰۴۱ قرار دارند.

نتیجه‌گیری

مطابق نتایج پژوهش، عمده مطالب منابع مورد استفاده جهت آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران، در دو سطح ابتدایی الگوی هیجامد توقف کرده و به سطوح بالای هرم هیجامد نرسیده‌اند. در این میان سطح دیداری بالاترین و پس از آن، سطح شنیداری دومین جایگاه را داراست. از آنجا که کمتر از ۲۰ درصد از کودکان در سنین پایین از طریق شنیدن یاد می‌گیرند؛ می‌توان گفت غالب مخاطبان این منابع از مزایای سبک یادگیری خود بی‌بهره می‌مانند. پس از سطوح دیداری و شنیداری، سطح درونی قرار دارد که نسبت به سطوح پیشین بسیار کمتر مورد استفاده بوده است؛ این در حالی است که این سطح از هیجامد برای کودکان بسیار مهم است. سطح لمسی حرکتی نیز که در رتبه سوم الگوی هیجامد جای دارد، در پژوهش حاضر پس از سطح درونی قرار گرفته است. این در حالی است که گروهی از فراگیران زمانی یادگیری بهتری خواهند داشت که مفاهیم را طی یک فرآیند فیزیکی، لمسی و حرکتی تجربه نمایند. از نظر دو سطح بعدی الگوی هیجامد، یعنی سطوح جامع و مرجع هم می‌توان گفت که به غیر از مجموعه Super Minds در هیچ‌یک از منابع به سطح جامع توجهی نشده و فراوانی سطح مرجع نیز در همه منابع برابر صفر بوده است.

در منابع بررسی شده، کاربرد حواس بیشتر به صورت مستقیم و آگاهانه صورت گرفته است و بخش زیادی از امتیاز معیار حواس، مرتبط با تکنیک‌های حواس مرکز است. در حالی که توجه به تکنیک‌های پیرا حواس تسهیل‌کننده فرآیند دستیابی به هیجامد سطوح بالا و یادگیری عمیق است.

داده‌های پژوهش همچنین نشان می‌دهد که میان دو زیرمعیار ارتباط نیز توازن برقرار نیست؛ و زیر معیار ارتباط مرکز سهم بیشتری را در منابع زبان دارد. غلبه تکنیک‌های ارتباط مرکز بر پیرا ارتباط به این معناست که هدف اصلی منابع، انتقال مطالب به طور آگاهانه و مستقیم است و به جذابیت‌های ارتباط مؤثر کمتر توجه شده است. همچنین همسویی و توجه به معیار سرمایه هیجانی حسی در منابع

بررسی شده، مشاهده نگردید؛ در حالی که هرگاه محتوای کتاب به افزایش سطح سرمایه هیجانی حسی فراگیر نسبت به یک موضوع بی توجه باشد، به طور ضمنی ارتباط موفق با او را نیز از دست خواهد داد. در انتهای پژوهش و پس از محاسبه وزن های مطلق منابع، مجموعه Super Minds با وزن مطلق ۰/۴۸۱ به عنوان بهترین منبع آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران تعیین شد. مجموعه Family and Friends با وزن مطلق ۰/۲۲۱ در رتبه دوم و دو مجموعه First Friends و کانون نیز به ترتیب با وزن مطلق ۰/۲۰۷ و ۰/۰۹۲ در رتبه های سوم و چهارم قرار دارند. در پایان می توان چنین گفت که در محتوای منابع رایج آموزش زبان انگلیسی به کودکان در ایران به سه معیار «کاربرد حواس»، «ارتباط» و «سرمایه هیجانی حسی»، که در فرایند یادگیری کودکان تأثیرگذارند، توجه زیادی نشده است.

Introduction

Both the importance of learning English and early childhood language acquisition underscore the importance of focusing attention on factors that facilitate language acquisition for this age group. One of the essential components in any educational process is the related textbook, which can determine the success or failure of learners in attaining the intended objective. According to most experts, textbooks should be developed to meet the needs of students and their differences. Among these considerations for children are emotions and senses. Therefore, the present research was conducted to evaluate the content of books written to teach English to children using criteria based on the emotioncy-based education model, which deals with the effect of emotions caused by the use of senses.

Methodology

This study was considered applied research that conducted a content analysis method. Its main purpose is to evaluate the sources of teaching English to children in Iran. The population of the study consisted of all the textbooks used in this field, and the statistical sample are the most popular among them. To identify these sources, it was tried to identify the most popular English language institutions in Iran and detect the popular resources through them. For this purpose, an explanatory questionnaire was designed scientifically and answered by 107 English teachers who were selected by random sampling. On this basis, the corpus of the investigation consisted of four collections, namely, Super Minds, First Friends, Family and Friends, and Selected Collection of the Iranian Language Center. In the second step, the content of the mentioned sources (18 book volumes) was analyzed based on the three criteria of «use of senses», «communication» and «emo-sensory-capital». Since decision-making based on multiple criteria requires reliable methods, the Analytical Hierarchy Process (AHP), as a method for analyzing

complex decisions, is used to score the criteria . For this purpose, four questionnaires were prepared according to this method and completed by experts. Finally, by calculating the consistency rate that is used to check the reliability, the relative and absolute weight of the alternatives are calculated and the most suitable source was determined.

Finding

According to the relative value calculated for each of the criteria, the two criteria «integration of senses» and «communication» have a relative value equal to 0.467, and «emo-sensory-capital» with a relative value of 0.067 is in the third place. The calculations related to the relative value of «integration of senses» are in line with the Emotioncy model hierarchy. In the sense that the relative value of the levels increases as one moves from auditory to master level. According to the obtained results, the relative value of the sub-criterion of «centri-communication» is equal to sub-criterion of «peri-communication». This shows that according to experts' views, paying attention to motivational techniques in the learning process has the same value as the techniques used to convey and clarify the content. The relative value of the resources in the «Integration of the Senses» criterion shows that the Super Minds collection with a score of 0.380 is in the highest rank, and Family and Friends and First Friends collections are in the middle with scores of 0.134 and 0.111, and the Iranian Language Center collection with the score of 0.087 is in the last place. In terms of the «communication» criterion, the Super Minds scored the highest with a value of 0.408, and the Iranian Language Center collection have taken the last position with a score of 0.053. The Super Minds collection, with a score of 0.452, is also the best resource in terms of the «Emo-sensory capital» criterion, followed by Family and Friends, First Friends, and Iranian Language Center with scores of 0.329, 0.178, and 0.041, respectively.

Conclusion

The main findings show that the resources used to teach English to children in Iran stopped at the first two levels of the Emotioncy's model and did not reach the higher levels of the emotioncy pyramid. Among them, the visual emotioncy which has the highest frequency, followed by auditory emotioncy. Because less than 20% of children learn through listening at a young age; it can be said that the majority of the audience of these textbooks do not benefit from their learning style. After the visual and auditory emotioncy, the inner emotioncy emerged, but it is much less used than the previous stages. Kinesthetic emotioncy, is placed after Inner emotioncy. Meanwhile, a group of learners will learn better when concepts are experienced through physical, tactile and movement processes. Regarding Arch and Master's emotioncy, we can say that Arch's emotioncy is not taken into account in any source, except for the Super mind Collection, and Master's emotioncy frequency is zero in all sources. In the reviewed sources, sensory use was more direct and conscious, and

many of the assessments of sensory criteria were related to centri-sensory techniques, while paying attention to peri-sensory techniques facilitates the process of deep learning. The study data also show that there is no balance between the two sub-criteria of communication, And the sub-criterion of centri-communication has a greater share of sources. The predominance of centri-communication techniques over peri-communication suggests that the primary purpose of sources is to convey content consciously and directly, and less attention has been paid to the attractiveness of effective communication. Also, attention to the criterion of emo-sensory-capital was not observed in the reviewed sources; while successful communication is also implicitly lost if the content of the book is indifferent to the emo-sensory capital of the subject. At the end of the research and after calculating the absolute weights of the sources, the Super Minds collection with an absolute weight of 0.481 was determined as the best textbook for teaching English to children in Iran. The Family and Friends collection ranks second with an absolute weight of 0.221, and the First Friends and Iranian Language Center collection have taken the third and fourth positions with an absolute weight of 0.207 and 0.092, respectively. In conclusion, it can be said that in the content of popular sources of teaching English to children in Iran, the three criteria of «use of senses», «communication» and «emo-sensory capital», which influence the learning process of children, have not received much attention.

پیش انتشار